

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

życie uczelni

Nr 58 Październik '99
ISSN 1425-4344

P. 3343
BIULETYN INFORMACYJNY POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

Rok akademicki

1999/2000

rozpoczęty!

Władze Politechniki Łódzkiej

w kadencji 1999/2002

REKTOR	prof. dr hab. inż. Józef Mayer	PROREKTORZY	prof. dr hab. inż. Krzysztof Kuźmiński dr hab. Stanisław Wysocki - prof. PŁ dr hab. inż. Edward Rybicki - prof. PŁ prof. dr hab. inż. Marek Trombski
WYDZIAŁ MECHANICZNY	Dziekan:	prof. dr hab. inż. Marian Królak	
	Prodziekani:	dr hab. inż. Katarzyna Kowal-Michalska - prof. PŁ dr hab. inż. Piotr Kula - prof. PŁ dr hab. Stanisław Mitura - prof. PŁ	
WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI I ELEKTRONIKI	Dziekan:	prof. dr inż. Jan Leszczyński	
	Prodziekani:	dr hab. inż. Jan Anuszczyk - prof. PŁ dr hab. inż. Edward Jezierski - prof. PŁ dr hab. inż. Franciszek Mosiński - prof. PŁ	
WYDZIAŁ CHEMICZNY	Dziekan:	dr hab. inż. Marian Zaborski - prof. PŁ	
	Prodziekani:	dr hab. inż. Henryk Bem - prof. PŁ dr hab. inż. Wojciech Józwiak - prof. PŁ dr hab. Jolanta Sokołowska	
WYDZIAŁ WŁÓKIENNICZY	Dziekan:	dr hab. inż. Waldemar Kobza - prof. PŁ	
	Prodziekani:	prof. dr hab. inż. Krzysztof Dems dr inż. Izabela Frontczak-Wasiak dr hab. inż. Krzysztof Kowalski - prof. PŁ	
WYDZIAŁ CHEMII SPOŻYWCZEJ I BIOTECHNOLOGII	Dziekan:	prof. dr hab. inż. Stanisław Bielecki	
	Prodziekani:	dr hab. inż. Krystyna Cedzyńska - prof. PŁ prof. dr hab. inż. Jan Iciek	
WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA	Dziekan:	dr hab. inż. Wojciech Barański - prof. PŁ	
	Prodziekani:	dr hab. inż. Maria Kamińska - prof. PŁ dr inż. Jan Kozicki dr inż. Marek Zawilski	
WYDZIAŁ FIZYKI TECHNICZNEJ, INFORMATYKI I MATEMATYKI STOSOWANEJ	Dziekan:	prof. dr hab. inż. Włodzimierz Nakwaski	
	Prodziekani:	prof. dr hab. inż. Lesław Gajek dr inż. Krystyna Gołębiowska - Walczak	
WYDZIAŁ BUDOWY MASZYN Filia w Bielsku - Białej	Dziekan:	dr hab. Kazimierz Nikodem - prof. PŁ	
	Prodziekani:	dr inż. Jan Dzida dr inż. Aleksander Patyk dr hab. inż. Jacek Stadnicki - prof. PŁ	
WYDZIAŁ ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA	Dziekan:	dr hab. Krzysztof Baranowski - prof. PŁ	
	Prodziekani:	dr hab. inż. Ryszard Barcik - prof. PŁ prof. dr hab. Józef Penc dr Urszula Urbańska dr Krzysztof Wesolowski	
WYDZIAŁ INŻYNIERII PROCESOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA	Dziekan:	prof. dr hab. inż. Andrzej Heim	
	Prodziekani:	dr hab. inż. Marek Dziubiński - prof. PŁ prof. dr hab. inż. Stanisław Ledakowicz	
WYDZIAŁ INŻYNIERII WŁÓKIENNICZEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA Filia w Bielsku - Białej	Dziekan:	prof. dr hab. inż. Andrzej Włochowicz	
	Prodziekani:	dr inż. Marek Linek dr inż. Edyta Nycz dr hab. inż. Jan Suschka - prof. PŁ	

Dr hab. Stanisław Wysocki, prof. PŁ

PROREKTOR DS. STUDENCKICH

Rok urodzenia - 1945. Miejsce urodzenia - Netta k. Augustowa. Stan cywilny - jedna żona Lidia, absolwentka Wydziału Elektrycznego PŁ. Wychowanek Liceum Pedagogicznego w Augustowie. Studia Fizyczne na Wydziale Mat-Fiz-Chem Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1964-69. Doktorat na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej w 1976 z zakresu chemii radiacyjnej ciała stałego. Habilitacja na tym samym Wydziale w 1988. Kariera zawodowa typowa - od asystenta w 1969. do profesora w 1990 r. Zainteresowania naukowe - zmienne. Od badań nad promieniowaniem kosmicznym, przez fizyko-chemię radiacyjną ciała stałego, do biofizyki.

Dorobek naukowy obejmuje ponad 50 prac oryginalnych. Współautor trzech scenariuszy filmowych. Nie lubi pisać. Członek wielu towarzystw naukowych, w tym Sandomierskiego Towarzystwa Naukowego. Zdolności organizacyjne - w normie. Kierownik zespołu, prodziekan, dziekan, obecnie prorektor. Podstawowe wartości - patriotyzm, prawdomówność, pracowitość (PPP).

Zasady postępowania - najpierw wymagaj od siebie, a później od innych. Zadanie do wykonania - wprowadzenie elementów systemu zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Łódzkiej.

Marzenia - stworzenie przyjaznego studentom i pracownikom systemu edukacyjnego.

Ulubiony kompozytor - Ludwig van Beethoven.

Ulubiony poeta - Konstanty Ildefons Gałczyński.

Nałogi - mocna herbata.

Hobby - praca na roli.

Psa - nie posiada. Stan posiadania - typowy dla pracownika budżetów

Ulubiony środek lokomocji - tramwaj linii 2 lub 21.

Gdyby złowił złotą rybkę: to

„- poprosiłbym o pieniądze dla moich studentów,

- poprosiłbym o pieniądze dla naszych pracowników,

- o dołożenie paru groszy dla mojej małżonki.

Mój cały Świat = Moja córeczka, Joanna!"

Dr hab. inż. Edward Rybicki, prof. PŁ

PROREKTOR DS. PROMOCJI I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

Urodził się w 1941 r. w Zgierzu. W 1959 r. ukończył Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica w Zgierzu. W latach 1959-64 studiował na Wydziale Włókienniczym Politechniki Łódzkiej i uzyskał dyplom mgra inż. włókiennika w zakresie technologii włókien sztucznych. W 1964 r. podjął pracę naukową w Zakładzie VII Chemii Fizycznej Polimerów Instytutu Chemii Organicznej PAN, gdzie pracował do końca sierpnia 1967 r. W 1972 r. obronił pracę doktorską po ukończeniu 4-letnich studiów doktoranckich w Politechnice Łódzkiej, a w 1992 r. habilitował się w zakresie chemicznej obróbki włókna. W latach 1971 - 1998 pracował w Instytucie Fizyki Włókna i Chemicznej Obróbki Włókna PŁ; w okresie 1995 - 1998 był zastępcą dyrektora Instytutu ds. dydaktycznych. Od 1999 r. jest kierownikiem Katedry Chemicznej Obróbki Włókien Włókienniczych. Od września 1996r. pełni obowiązki prorektora zajmującego się sprawami promocji i rozwijaniem kontaktów międzynarodowych.

Jest autorem kilkudziesięciu publikacji naukowych w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz współautorem 23 patentów i 6 zgłoszeń patentowych. Był kierownikiem kilkudziesięciu prac badawczych na rzecz przemysłu i współautorem kilkunastu wdrożeń.

W 1987 r. odbył 3-miesięczny staż naukowy w Instytucie Polimerów Akademii Nauk NRD w Dreźnie, a w latach 1990-91 roczny staż naukowy w University of Arizona, Department of Materials Science and Engineering w Tucson, USA.

Żonaty - żona Elżbieta, mgr biologii, absolwentka Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego. Syn Tomasz, mgr inż. automatyk, absolwent Wydziału Elektrotechniki i Elektroniki PŁ. jest asystentem w Instytucie Automatyki PŁ.

Zainteresowania: historia, historia sztuki, architektura, malarstwo, grafika, podróże. W latach 1979-81 prowadził pod patronatem ZNP galerię malarstwa i grafiki w Klubie Pracowników PŁ. Jej działalność została reaktywowana w 1995 r. Był wiceprezesem Oddziału Łódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych. Za działalność w tym zakresie odznaczony został w 1986 r. Honorową Odznaką miasta Łodzi.

Prof. dr hab. inż. Marek Trombski

PROREKTOR DS. FILII W BIELSKU-BIAŁEJ

Rocznik 1937. Jest maturzystą III Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Łodzi. Studia ukończył na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej w 1960 r. Z mierzystą uczelnią związał swoją działalność dydaktyczną i naukową. Stopień doktora uzyskał w 1967 roku, w 1973 habilitował się i uzyskał stanowisko docenta, a w 1988 r. tytuł profesora nadzwyczajnego. Stanowisko profesora zwyczajnego otrzymał w 1992 roku.

W Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej pracuje od chwili jej powstania w 1969 r., będąc jej współtwórcą i organizatorem. Od 1973 roku pełnił ważne funkcje we władzach uczelni: był prodziekanem Wydziału Mechanicznego PŁ ds. Filii (1973-1981), dziekanem Wydziału Budowy Maszyn (1981-1987), prorektorem PŁ ds. Filii (1987-1993). Przyczynił się do rozwoju Filii, w tym do pozyskania stabilnej bazy, do rozwoju kadry i prac naukowo-badawczych, tworzenia nowych kierunków kształcenia i specjalności, uzyskania praw doktoryzowania na Wydziale Budowy Maszyn. Od 1973 r. był organizatorem i dyrektorem Instytutu Mechaniczno-Konstrukcyjnego, a od 1993 r. kieruje Katedrą Podstaw Budowy Maszyn.

Zainteresowania naukowe związał z teorią płyt pierścieniowych i innych dźwigarów powierzchniowych oraz dynamiką maszyn, zwłaszcza dźwigów samojezdnych i maszyn włókienniczych. W swoim dorobku ma ponad 100 publikacji krajowych i zagranicznych. Jest autorem bądź współautorem materiałów dydaktycznych, w tym kilku skryptów i podręczników. Działal w stowarzyszeniach i komitetach naukowych m.in. w KBN, KBM PAN, PKN IFToMM, SIMP, PTMTiS, Akademii Inżynierskiej w Polsce, pełniąc w nich szereg funkcji. Od 1981 r. jest przewodniczącym Rady Naukowej OBR Maszyn Przędzalnictwa Wełny „Befamatex” w Bielsku-Białej.

Ma wiele osiągnięć w działalności społecznej na rzecz rozwoju regionu bielskiego. W latach 1994-1998 pełnił funkcję Wojewody Bielskiego, działał w Komisji Rozwoju Makroregionu Południowego, Stowarzyszeniu na rzecz Podbeskidzia. Od 1998 r. pełni funkcję wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Śląskiego.

W planach ma racjonalizowanie działań naukowych i finansowych uczelni, ugruntowanie pozycji uczelni w regionie z perspektywą powstania samodzielnej, wielokierunkowej uczelni państwowej, ponadto będzie dążył do zintegrowania całego bielskiego środowiska naukowego z przemysłu i szkół wyższych państwowych i prywatnych.

Prof. dr hab. inż. Marian Królak

DZIEKAN WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

Rok urodzenia 1941. Absolwent Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Łódzkiej - rok ukończenia studiów 1963.

Od tego roku nieprzerwanie pracuje na Wydziale Mechanicznym. W 1968 r. obronił pracę doktorską. Cztery lata później uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego z dyscypliny mechanika. Tytuł naukowy profesora uzyskał w 1990 r. Od 1993 r. zatrudniony jest na stanowisku profesora zwyczajnego.

W latach 1981-91 był zastępcą dyrektora Instytutu Mechaniki Stosowanej. Od 1991 r. do chwili obecnej jest kierownikiem Katedry Wytrzymałości Materiałów i Konstrukcji.

Przez dwie kadencje (1990-1996) był prodziekanem ds. nauki Wydziału Mechanicznego, a od 1996 r. jest dziekanem tego Wydziału.

Jest autorem lub współautorem ponad 60 publikacji naukowych z zakresu mechaniki stosowanej, a w tym ze stateczności, stanów zakrytycznych i nośności konstrukcji cienkościennych (płyt, powłok, belek, słupów).

Ma w swoim dorobku 5 pozycji książkowych, w tym dwie obszerne prace zbiorowe (monografie) wydane pod jego redakcją, skrypt oraz podręcznik (współautor).

Wypromował 5 doktorów nauk technicznych.

Od 1984 r. jest przewodniczącym Zespołu Stateczności Konstrukcji Komitetu Budowy Maszyn PAN.

Od 1990 r. jest członkiem Komitetu Budowy Maszyn PAN, a w roku bieżącym został wybrany wiceprzewodniczącym tego Komitetu. W latach 1992-96 był przewodniczącym Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej. Członek Komitetów Naukowych, 4 czasopism i 8 regularnie organizowanych konferencji.

Szczególną uwagę poświęca rozwojowi kadry naukowej, wysokiemu poziomowi prac naukowych pracowników Wydziału, a zwłaszcza Katedry oraz nowoczesnemu kształceniu studentów. Pracę na stanowisku dziekana traktuje jako służbę wobec pracowników i studentów Wydziału.

Jest żonaty, żona mgr inż. chemii spożywczej, jest dyrektorem Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego. Ma dwie córki, z których jedna jest studentką IFE, a druga gimnazjalistką.

Prof. dr inż. Jan Leszczyński

DZIEKAN WYDZIAŁU ELEKTROTECHNIKI I ELEKTRONIKI

Urodzony w 1930 r. w Warszawie. Studia na Wydziale Elektrycznym PŁ w zakresie maszyn elektrycznych i transformatorów, a następnie elektrotechniki przemysłowej ukończył w 1954 r. W roku 1965 uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych, tytuł profesora w 1993 r. Pracując w Katedrze Elektrotechniki Ogólnej zajmował się problematyką wzmacniaczy magnetycznych i przekładników transduktorowych prądu stałego. Opracował szereg oryginalnych rozwiązań transduktorów, w tym wprowadził nową klasę przekładników transduktorowych jednordzeniowych oraz transduktorów transformujących prądy impulsowe. W związku z aktualnymi potrzebami dydaktyki i nauki na Wydziale zajmuje się problematyką materiałoznawstwa elektrotechnicznego i elektrotechnologii. Zorganizował w Instytucie Podstaw Elektrotechniki laboratorium dydaktyczne i naukowe materiałoznawstwa dysponujące unikalną aparaturą badawczą i technologiczną. Prowadzi badania z zakresu tej tematyki. Kieruje licznymi pracami w ramach Programu Rządowego PR-3. Do ważniejszych osiągnięć należy zaliczyć opracowanie technologii wytwarzania i stosowania wysokokonduktywnych polimerów

w elektrotechnice i elektronice. Opracowuje zagadnienia teoretyczne związane z wyładowaniami niezupełnymi w małych, wąskich szczelinach międzyelektrodowych oraz problemy przebicia elektrycznego cienkich warstw polimerowych i tlenkowych. Obszerny zakres prac dotyczy technologii laserowej. Opracowuje zagadnienia dotyczące problematyki relaksacji ładunków przestrzennych w dielektrykach. Od chwili odkrycia nowych wysokotemperaturowych nadprzewodników prowadzi prace z zakresu technologii nadprzewodników ceramicznych i teorii magnesowania nadprzewodników. Współpracuje w tym zakresie z Instytutem Fizyki PAN w Warszawie. Uzyskał szereg rezultatów na światowym poziomie, w tym opracowanie technologii wytwarzania grubych nadprzewodzących warstw z fazy ciekłej ceramiki, opracowanie nowego kompozytowego materiału nadprzewodzącego Ag-ceramika oraz opracowanie modelu magnesowania nadprzewodników ceramicznych. W latach 1989-92 był przedstawicielem Polski w Komitecie Naukowym Badań Nadprzewodnictwa w Moskwie. Współpracuje z wieloma ośrodkami zagranicznymi, w tym z Instytutem Fizyko-Technicznym Akademii Nauk Ukrainy, Instytutem Elektrotechnicznym w St. Petersburgu i z Interdyscyplinarnym Research Centre on Superconductivity Uniwersytetu Cambridge. Jest autorem ponad 90 prac i opublikowanych referatów, 17 patentów i 36 raportów i ekspertyz. Od 1970 r. kieruje zespołem naukowym, zaś od 1972 jest kierownikiem Zakładu Materiałoznawstwa i Elektrotechnologii. Jest uznawany za twórcę szkoły materiałoznawstwa elektrotechnicznego w PŁ.

W latach 1990-96 pełnił funkcję prodziekana ds. studenckich. Jest inicjatorem reformy systemu nauczania na Wydziale. Koordynuje projekt TEMPUS JEP 12204 z udziałem pięciu uniwersytetów europejskich. Od roku 1996 pełni funkcję dziekana Wydziału.

Jest żonaty, ma syna. Hobby: muzyka poważna (ukończył średnią szkołę muzyczną), malarstwo (maluje w wolnych chwilach) oraz literatura faktu.

Dr hab. inż. Marian Zaborski, prof. PŁ

DZIEKAN WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

Urodził się w 1948 r. w Strzałkowie, woj. świętokrzyskie. Jest absolwentem Liceum Ogólnokształcącego w Busku-Zdroju. Studia chemiczne w Politechnice Łódzkiej w zakresie technologii chemicznej, ze specjalnością Technologia Kauczuków i Gumy skończył w 1971 r. Od tego czasu związany jest z Uczelnią. Dziesięć lat później obronił pracę doktorską, a w 1995 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego. Obecnie zatrudniony jest na etacie profesora nadzwyczajnego w Instytucie Polimerów, w którym pełni funkcję zastępcy dyrektora. W latach 1986-87 odbył staż naukowy w CNRS w Miluzie. Następnie w latach 1993-94 przebywał na kilkumiesięcznych stażach w Uniwersytecie Górnej Alzacji i CNRS. Podczas pobytu we Francji pracował pod kierunkiem prof. Donneta, specjalisty o światowej sławie z dziedziny fizykochemii ciała stałego. Jest współautorem około 50 publikacji z zakresu fizykochemii elastomerów.

Jego zainteresowania naukowe obejmują badania struktury usieciowanych elastomerów, zjawisko aktywności napełniaczy oraz oddziaływania międzyfazowe. Oprócz badań podstawowych zajmuje się także pracami użytkowymi. Między innymi uczestniczył w opracowaniu

i wdrożeniu technologii otrzymywania bezazbestowych materiałów uszczelniających. Praca ta została wyróżniona nagrodą Ministra Edukacji Narodowej w 1998r.

Jest członkiem Komitetu Nauki o Materiałach. W poprzedniej kadencji (1996-99) był prodziekanem Wydziału Chemicznego.

Jest żonaty, jego żona – dr biochemii pracuje w Akademii Medycznej, zaś dwie dorosłe córki są studentkami Politechniki Łódzkiej.

Dr hab. inż. Waldemar Kobza, prof. PŁ

DZIEKAN WYDZIAŁU WŁÓKIENNICZEGO //

Rocznik 1940. Jest absolwentem Technikum Budowlanego oraz Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Łódzkiej. Bezpośrednio po skończeniu studiów w 1963 r. rozpoczął pracę na Wydziale Włókienniczym w Katedrze Mechaniki Technicznej. Pracę doktorską obronił w 1968 r., a po siedmiu latach pracę habilitacyjną. Wyjeżdżał na kilkumiesięczne staże naukowe do uniwersytetów w Kopenhadze, Nicei i Pavii.

Pełnił szereg funkcji na Wydziale Włókienniczym. Był prodziekanem w latach 1978-81 oraz 1990-96, zastępcą dyrektora Instytutu Maszyn i Urządzeń Włókienniczych i kierownikiem Zakładu Mechaniki Technicznej. Od września 1996 r. jest dziekanem. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, gdzie pełnił w latach 1980-84 funkcję przewodniczącego Łódzkiego Oddziału.

Działalność naukową związał z mechaniką techniczną, a w szczególności z tematyką dotyczącą zastosowania metod numerycznych w mechanice oraz modelowania nieliniowych problemów statyki i dynamiki ze szczególnym uwzględnieniem mechniki tekstyliów. Aktualnie

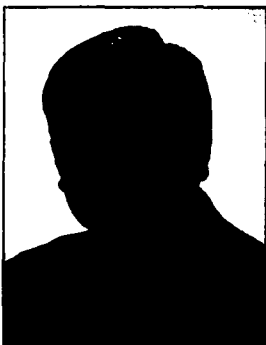
zajmuje się statecznością zginanych dystansowych tekstyliów.

W planach kierowania Wydziałem przewiduje dostosowanie sylwetki absolwenta do zmienionego charakteru przemysłu włókienniczego, akcentując małe przedsiębiorstwa, marketing tekstyliów, techniczne wyroby włókiennicze. Jako ważne uważa również poprawienie dotychczasowej niskiej sprawności nauczania po pierwszym roku studiów, nie obniżając jednocześnie jakości kształcenia. Będzie się starał uaktywnić ambicje pracowników w zdobywaniu stopni i tytułów naukowych. Trudną sytuację finansową Wydziału zamierza złagodzić poprzez uaktywnienie nauczycieli w zdobywaniu dodatkowych środków, a przede wszystkim poprzez racjonalizację gospodarowania dysponowanymi finansami.

Jest żonaty, ma córkę. Żona jest adiunktem na Wydziale Chemicznym, a córka kończy studia na Uniwersytecie Łódzkim.

Prof. dr hab. inż. Stanisław Bielecki

DZIEKAN WYDZIAŁU CHEMII SPOŻYWCZEJ I BIOTECHNOLOGII //

Rocznik 1946. Po ukończeniu Technikum Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Sandomierzu podjął w 1965 r. studia na Wydziale Chemii Spożywczej PŁ. Stopień magistra inżyniera chemika środków spożywczych uzyskał w 1970 r., po czym rozpoczął pracę w Instytucie Biochemii Technicznej PŁ. W 1978 r. obronił pracę doktorską, w 1990 r. otrzymał stopień doktora habilitowanego, a w osiem lat później tytuł profesora. Ponad dwa lata spędził za granicą, prowadząc pracę naukową w Uniwersytecie Osaka (1974/75), Uniwersytecie Strathclyde (1988), Instytucie Pasteura w Paryżu (1997). Ma w swoim dorobku ponad 100 publikacji z zakresu biokatalizy, w przeważającej części w czasopiśmie zagranicznych. Jest współautorem trzech monografii. Obecnie zajmuje się biokatalizą w układach niekonwencjonalnych, enzymatyczną syntezą oligosacharydów, poświęcając coraz więcej uwagi biotechnologii molekularnej.

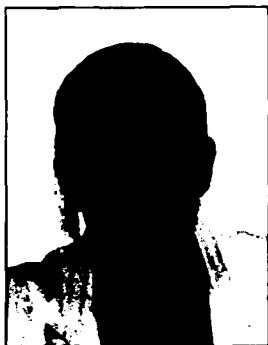
Oprócz działalności naukowej i dydaktycznej na macierzystej uczelni, pełni różne funkcje w krajowych i zagranicznych towarzystwach naukowych. Po raz trzeci został wybrany do Komitetu Biotechnologii przy Prezydium PAN. Jest delegatem z Polski do General Assembly of European Federation of Biotechnology. Od 1983 r. jest członkiem Working Party on Applied Biocatalysis. Wchodzi w skład Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Biochemicznego pełniąc jednocześnie funkcję przewodniczącego Sekcji Biotechnologii w tym Towarzystwie. Był współorganizatorem ponad 8 międzynarodowych i 6 krajowych konferencji naukowych. Ostatnie sympozjum „Food Biotechnology”, które zorganizował w maju 1999 r. w Zakopanem zostało zaliczone jako 102 wydarzenie naukowe Europejskiej Federacji Biotechnologii.

Od 1992 r. był zastępcą dyrektora ds. naukowych, a obecnie dyrektorem Instytutu Biochemii Technicznej. Od 1993 r. pełnił funkcję prodziekana ds. naukowych a obecnie już drugą kadencję jest dziekanem Wydziału. Jego plan działania jest bardzo krótki: więcej grantów, więcej kontaktów zagranicznych, zmiana programu studiów, zmniejszenie ilości specjalizacji, nauczanie na odległość.

Jest żonaty, żona – mgr inż. chemik, pracuje dla Instytutu Celulozowo-Papierniczego, ma córkę Ewę, absolwentkę Wydziału Filologii Angielskiej UŁ, przebywającą obecnie na stypendium Parlamentu Europejskiego na Uniwersytecie w Genewie oraz syna Piotra, który podjął w tym roku studia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego.

Dr hab. inż. Wojciech Barański, prof. PŁ

**DZIEKAN WYDZIAŁU BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY
I INŻYNIERII ŚRODOWISKA**

Rocznik 1940. Absolwent Wydziału Budownictwa Politechniki Łódzkiej, od 1963 roku związany z Uczelnią. W roku 1967 obronił pracę doktorską przed Radą macierzystego wydziału, a w 1975 pracę habilitacyjną przed Radą Naukową Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN. Zajmuje się zagadnieniami mechaniki ciała stałego. W sposób szczególny interesuje go matematyczna strona rozpatrywanej problematyki. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej. Ma w swym dorobku 30 oryginalnych prac naukowych. Wypromował czworo doktorów.

W latach 1977-1981 był prodziekanem do spraw studenckich. W 1981 roku w wyniku pierwszych demokratycznych wyborów na Uczelni został prorektorem - rok później odwołany z tego stanowiska decyzją ówczesnego Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Lata 1986-1994 spędził w Nigerii, gdzie kierował wydziałem budowlanym w Minnie oraz sprawdzał swoją przydatność w zawodzie inżyniera budowlanego w prywatnej firmie. Po powrocie do kraju zaangażował się w organizowanie naukowej i dydaktycznej współpracy Wy-

działu z Unią Europejską.

Swoją funkcję dziekańską pojmuje przede wszystkim jako służbę na rzecz środowiska akademickiego Wydziału. Za najważniejsze zadanie uważa stworzenie warunków umożliwiających sprostanie wyzwaniu coraz szybszego rozwoju wiedzy i szeroko pojmowanej technologii. Za szczególnie istotne uważa działania zmierzające do doskonalenia jakości kształcenia. W realizacji zamierzonych celów najbardziej liczy na ambicje zawodowe nauczycieli akademickich.

Permanenty małżonka, ojciec dwóch córek, dziadek dwojga wnucząt. Bardzo duże znaczenie ma dla niego życie rodzinne.

Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Nakwaski

**DZIEKAN WYDZIAŁU FIZYKI TECHNICZNEJ, INFORMATYKI
I MATEMATYKI STOSOWANEJ**

Urodzony w 1947 roku. Maturę zdał w XXVIII LO im. W. Broniewskiego. Ukończył Wydział Elektryczny (Automatyka, 1971, nagroda SEP) Politechniki Łódzkiej oraz Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii (Fizyka, 1973) Uniwersytetu Łódzkiego. Doktorat obronił z wyróżnieniem w Instytucie Technologii Elektronowej w Warszawie w 1976 r. Tam też uzyskał stopień doktora habilitowanego w 1985 r. Tytuł profesora nauk fizycznych otrzymał w 1996 r.

Od początku swojej działalności naukowej zajmował się komputerowym modelowaniem działania półprzewodnikowych przyrządów optoelektronicznych, głównie laserów półprzewodnikowych i matryc laserowych. Opublikował 175 artykułów naukowych (głównie w renomowanych czasopiśmie zagranicznych) i referatów konferencyjnych oraz 65 komunikatów konferencyjnych. Jest autorem 2 rozdziałów w książkach zagranicznych (Selected Topics in Electronics and Systems, World Scientific, Singapore 1995 i Progress in Optics, vol. 38, North-Holland, Amsterdam 1998) oraz współautorem dwóch książek, z których ostatnia (Physics of Semiconductor Lasers) została wydana w 1991 r. przez renomowane wydawnictwo North

Holland. Jego prace były około 300 razy cytowane przez autorów z ośrodków zagranicznych. Jest członkiem szeregu towarzystw naukowych, w tym Polskiego Towarzystwa Fizycznego, IEEE Lasers and Electro-Optics Society i SPIE.

Od 1990 r. intensywnie współpracuje naukowo z University of New Mexico, Albuquerque, USA, gdzie przebywał łącznie blisko 4 i pół roku i gdzie jest od 1993 r. zatrudniony na stanowisku Research Associate Professor. Wyniki tej współpracy zostały opublikowane w 32 artykułach naukowych oraz 34 referatach i komunikatach konferencyjnych. Przebywał również na stażach naukowych w Technical University of Denmark w Lyngby (Dania) oraz w Brown University w Providence, RI (USA).

Od 1996 r. jest dziekanem Wydziału Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej. Pod jego kierunkiem, jako kontraktora programu Tempus, następuje obecnie gruntowna transformacja struktury kształcenia na wydziale przy współudziale 6 uniwersytetów: z Madrytu, Pizy, Kalmaru, Glasgow, Belfastu i Leeds. Ma ona na celu dostosowanie organizacji i jakości kształcenia studentów do standardów Unii Europejskiej. Od 1993 r. jest kierownikiem Zespołu Fizyki Komputerowej. Był inicjatorem zorganizowania specjalności Fizyka Komputerowa na kierunku Fizyka Techniczna.

Zona jest radcą prawnym w Urzędzie Wojewódzkim. Córka zdała do III klasy XXVI LO. Interesuje się literaturą, filmem, teatrem, muzyką i sportem.

Dr hab. Krzysztof Baranowski, prof. PŁ

DZIEKAN WYDZIAŁU ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA

Urodzony w 1948 r. w Łodzi. Maturzysta II Liceum Ogólnokształcącego im. Gabriela Narutowicza w Łodzi. W latach 1966-71 studiował na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego.

W roku 1975 uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Na tejże uczelni habilitował się w roku 1984.

Od 1973 r. pracuje w Politechnice Łódzkiej, od 1991 jako kierownik Katedry Nauk Humanistycznych. W poprzedniej kadencji był prodziekanem Wydziału Organizacji i Zarządzania.

Jest autorem kilkunastu pozycji książkowych i kilkudziesięciu artykułów. Specjalizuje się w historii nauki, historii Kaukazu i historii Łodzi.

Prof. dr hab. inż. Andrzej Heim

DZIEKAN WYDZIAŁU INŻYNIERII PROCESOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

Rocznik 1938. W roku 1961 ukończył Wydział Mechaniczny Politechniki Łódzkiej i rozpoczął pracę jako asystent w Katedrze Aparatury Przemysłu Chemicznego. Na Wydziale Chemicznym PŁ obronił pracę doktorską (1968 r.) oraz uzyskał stopień doktora habilitowanego (1979 r.). Tytuł profesora otrzymał w 1989 r. W latach 1981-87 oraz 1990-1992 był zastępcą dyrektora Instytutu Inżynierii Chemicznej (na prawach wydziału), a w okresie 1992-1996 prodziekanem ds. nauki Wydziału Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska. Od 1992 roku jest Kierownikiem Katedry Aparatury Procesowej.

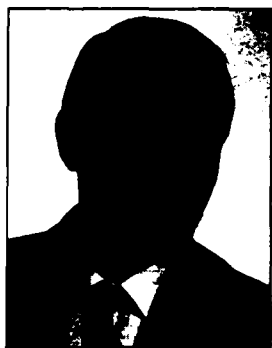
Jego działalność naukowa dotyczy operacji mechanicznych inżynierii procesowej, w szczególności mieszania, mikrorozdrabniania oraz granulacji proszków. Był promotorem 9 prac doktorskich. W swoim dorobku ma ponad 170 publikacji. Ponadto jest autorem bądź współautorem 8 skryptów. Od roku 1990 jest członkiem Komitetu Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN, a od 1997 r. członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych.

Ponieważ Wydział Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska jest jednym z najmłodszych w Politechnice Łódzkiej, jako dziekan stawia sobie dwa główne cele: zmobilizowanie młodych pracowników do zdobywania stopni i tytułów naukowych oraz nawiązanie szerszej współpracy z przemysłem. Kierowanie wydziałem chce oprzeć na ścisłej współpracy z kierownikami Katedr.

Jest żonaty, żona – stomatolog, dr n. med. jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Akademii Medycznej, syn – absolwent i asystent na Wydziale Budownictwa i Architektury PŁ, córka – uczennica klasy maturalnej w XV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi.

Dr hab. Kazimierz Nikodem, prof. PŁ

DZIEKAN WYDZIAŁU BUDOWY MASZYN

Urodził się w 1953 r. Po studiach matematycznych na Uniwersytecie Śląskim, które ukończył w 1977 r. podjął pracę w Instytucie Matematyki tej uczelni. Tam też w 1981 r. obronił pracę doktorską. Habilitował się w 1991 r. w Instytucie Matematycznym PAN w Warszawie. Od 1984 r. pracuje w Katedrze Matematyki Filii PŁ w Bielsku-Białej, a od 1997 r. jest jej kierownikiem. Przez dwie ostatnie kadencje był prodziekanem ds. nauki Wydziału Budowy Maszyn. Pełnił również funkcje przewodniczącego filialnej Komisji Budżetu, wydziałowej Komisji Nauki i wydziałowej Komisji Budżetu i Finansów.

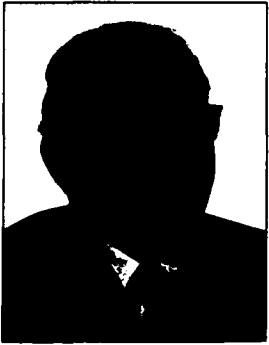
Głównymi obszarami jego zainteresowań naukowych są równania i nierówności funkcyjne, funkcje wielowartościowe oraz analiza wypukła. Jest autorem ok. 50. prac naukowych z tej tematyki, opublikowanych w czasopismach o zasięgu międzynarodowym, między innymi w USA, Kanadzie, Japonii, Niemczech, Austrii i we Włoszech. Za cykl prac z lat 1986-87 otrzymał nagrodę Ministra Edukacji Narodowej, a jego rozprawa habilitacyjna zdobyła pierwszą nagrodę w Konkursie im. M. Kuczmy na najlepszą polską pracę z równań funkcyjnych.

Wygłosił referaty na ponad 40. międzynarodowych konferencjach matematycznych w kraju i za granicą. Przebywał jako visiting professor na uniwersytetach w Waterlo, Perugii, Caracas, Debreczynie i Innsbrucku. Wypromował dwóch doktorów. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Matematycznego i Amerykańskiego Towarzystwa Matematycznego.

Rodzina: żona Jadwiga jest wykładowcą matematyki w Filii PŁ, córka Joanna studiuje matematykę na Uniwersytecie Śląskim, syn Mateusz jest uczniem liceum o profilu matematycznym. Jako swoje hobby wymienia: dom, ogród i podróże.

Prof. dr hab. inż. Andrzej Włochowicz

DZIEKAN WYDZIAŁU INŻYNIERII WŁÓKIENNICZEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

Rocznik 1931. Jest maturzystą liceum matematyczno-fizycznego im. H. Sienkiewicza w Częstochowie. Studia wyższe na Wydziale Włókienniczym ukończył w roku 1955. W latach 1953-1954 był pracownikiem naukowym Instytutu Krajowych Włókien Naturalnych w Poznaniu, oddział w Łodzi. Od 1955 roku związany jest z Politechniką Łódzką. Pracę doktorską obronił w roku 1963, a stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1971r, tytuł profesora nadzwyczajnego w 1980 r, a profesora zwyczajnego w 1990 r. Odbył staże zagraniczne na Uniwersytecie Strathclyde, Moskiewskim Instytucie Tekstylnym, Rigaku-Denki - Japonia i w Niemczech - w Aachen.

Od 1972 r. pełni odpowiedzialne funkcje w PŁ. W latach 1973-77, 1981-87, 1990-92 był prodziekanem Wydziału Włókienniczego w Bielsku-Białej; 1992-99 – prorektorem PŁ ds. Filii w Bielsku-Białej. Jest od 1973 r. dyrektorem Instytutu Włókienniczego w Bielsku-Białej.

Ma w swoim dorobku ponad 300 publikacji z zakresu włókiennictwa, fizyki włókna i polimerów włóknotwórczych – drukowanych w znaczącej części w czasopismach zagranicznych.

Jest współautorem 3 monografii, 5 skryptów, 3 książek i 32 patentów. Wypromował 21 doktorów.

Aktualnie zajmuje się badaniem struktury cząsteczkowej i nadcząsteczkowej włókien naturalnych, sztucznych i syntetycznych oraz ich mieszaninami fizycznymi i chemicznymi, głównie z wykorzystaniem dyfrakcji rentgenowskiej, mikroskopii elektronowej oraz FTIR.

Jest członkiem: Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Stowarzyszenia Włókienników Polskich, Komitetu Krystalografii oraz kilku komisji PAN : Chemicznej, Metrologii (oddział Katowice), Rentgenografii Stosowanej i Komisji Polimerów Komitetu Chemii Analitycznej PAN, American Institute of Physics, Society of Rheology, New York Academy of Science, British Society of Rheology; Textile Institute-Manchester; LTN, zespołu doradców Ministra Edukacji Narodowej, a także członkiem rad naukowych: Centrum Chemii Polimerów PAN – Zabrze; Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN – Łódź; Instytutu Włókien Naturalnych – Poznań, Beskidzkiego Instytutu Tekstylnego – Bielsko-Biała; Instytutu Włókien Chemicznych – Łódź, członkiem Komitetów redakcyjnych czasopism: Polimery, Przegląd Włókienniczy; Natural Fibres, Fibres and Textiles in Eastern Europe.

W pracach związanych z rozwojem Wydziału będzie starał się unowocześnić i zmodernizować jego strukturę tworząc kierunki dyplomowania interesujące studentów, a związane z przemysłem. Spróbuje też poprawić jakość kształcenia i poszerzać współpracę z zagranicą.

Senat Politechniki Łódzkiej

W nowej kadencji w skład Senatu weszli, poza rektorem, prorektorami i dziekanami wydziałów, których nazwiska podaliśmy na stronie 2, także wybrani przedstawiciele nauczycieli akademickich, pozostałych pracowników i studentów.

Przedstawiciele profesorów i doktorów habilitowanych:

dr hab. Grzegorz Bąk, prof. nadzw., prof. dr hab. Henryk Bem, dr hab. Stefan Brzeziński - prof. nadzw., prof. dr inż. Józef Góra, prof. dr hab. inż. Kazimierz Kopias, prof. dr inż. Andrzej Koziarski, dr hab. Stefan Lachiewicz - prof. nadzw., prof. dr hab. inż. Stanisław Ledakowicz, prof. dr hab. inż. Andrzej Materka, prof. dr hab. inż. Tadeusz Paryjczak, prof. dr hab. inż. Maciej Pawlik, dr hab. inż. Henryk G. Sabinia - prof. nadzw., dr hab. inż. Maciej Sobieszcański - prof. nadzw., dr hab. inż. Barbara Surma-Ślusarska - prof. nadzw., dr hab. inż. Jerzy Tomczyk - prof. nadzw.

Przedstawiciele nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi:

doc. dr inż. Tadeusz Berowski, doc. dr Henryk Gralak, dr inż. Andrzej Jakubowski, dr inż. Marek Kaźmierczak, dr Bogdan Koszela, mgr Anna Lecheńska, dr Marek Linek, doc. dr inż. Janusz Lipiński, dr inż. Aleksander Pyć, dr inż. Kazimierz Wojciech Pyć, dr inż. Danuta Ulańska, dr inż. Jerzy Werner.

Przedstawiciele pracowników nie będących nauczycielami akademickimi:

mgr Janina Mrozowska, inż. Sylwester Zychla, Antoni Walaszek.

Przedstawiciele samorządu studenckiego:

Rafał Durlik, Michał Kustosik, Robert Różycki, Łukasz Surowy, Mateusz Urbanowicz, Eugeniusz Żąbek.

Łódzcy rektorzy wyższych szkół państwowych

Rektor Uniwersytetu Łódzkiego prof. **Stanisław Liszewski** został ponownie wybrany na przewodniczącego Konferencji Rektorów Uczelni Łódzkich w kadencji 1999-2002 r. Jego zastępcą jest rektor Politechniki Łódzkiej prof. **Józef Mayer**.

Konferencja skupia rektorów wszystkich państwowych uczelni naszego miasta. W nowej kadencji funkcje te poza wymienionymi wyżej sprawować będą:

prof. **Henryk Stępień**

– Akademia Medyczna
prof. **Anna Wesołowska-Firlej**

– Akademia Muzyczna
prof. **Stanisław Łabęcki**

– Akademia Sztuk Pięknych
płk. prof. **Jan Chojnacki**

– Wojskowa Akademia Medyczna
prof. **Henryk Kluba**

– Wyższa Szkoła Filmowa,
Telewizyjna i Teatralna
ks.pratłat dr **Ireneusz Pękalski**

– Wyższe Seminarium Duchowne

Nowi rektorzy uczelni technicznych

W kadencji 1999-2002 r. na czele uczelni technicznych stać będą nowo wybrani rektorzy. W ośmiu uczelniach funkcję tę pełnić będą po raz pierwszy (*), w pozostałych wybrano rektorów na drugą, kolejną kadencję.

prof. **Michał Boltryk** - Politechnika Białostocka*
prof. **Janusz Sempruch** - Akademia Techniczno - Rolnicza w Bydgoszczy
prof. **Janusz Szopa** - Politechnika Częstochowska
prof. **Aleksander Kołodziejczyk** - Politechnika Gdańska
prof. **Piotr Przybyłowski** - Wyższa Szkoła Morska w Gdyni
prof. **Bolesław Pochopiń** - Politechnika Śląska w Gliwicach
prof. **Henryk Frąckiewicz** - Politechnika Świętokrzyska w Kielcach
prof. **Krzysztof Wawryn** - Politechnika Koszalińska*
prof. **Kazimierz Flaga** - Politechnika Krakowska
prof. **Ryszard Tadeusiewicz** - Akademia Górniczo - Hutnicza w Krakowie
prof. **Kazimierz Szabelski** - Politechnika Lubelska
prof. **Józef Mayer** - Politechnika Łódzka
prof. **Ryszard Górecki** - dotychczasowa Akademia Rolniczo-Techniczna w Olsztynie, obecnie Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie*
prof. **Piotr Wach** - Politechnika Opolska* (był rektorem w latach 1990-96)
prof. **Jerzy Dembczyński** - Politechnika Poznańska*
prof. **Wincenty Lotko** - Politechnika Radomska*
prof. **Tadeusz Markowski** - Politechnika Rzeszowska*
prof. **Mieczysław Wysiecki** - Politechnika Szczecińska*
prof. **Stanisław Gućma** - Wyższa Szkoła Morska w Szczecinie
prof. **Jerzy Woźnicki** - Politechnika Warszawska
prof. **Andrzej Mulak** - Politechnika Wrocławska
prof. **Michał Kisielewicz** - Politechnika Zielonogórska

Prof. Jerzy Woźnicki nowym przewodniczącym

Obrady KRASP w Warszawie

W auli Politechniki Warszawskiej w dniu 6 czerwca odbyło się ostatnie w mijającej kadencji posiedzenie Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, któremu przewodniczył prof. Aleksander Koj. Posiedzenie rozpoczęło się do dyskusji na temat przygotowywanego Prawa o Szkolnictwie Wyższym. Uczestniczyli w niej zaproszeni goście: minister prof. M. Handke, prof. A. Pelczar (RGSzW), prof. M. Mosakowski (PAN), prof. K. Pawłowski (Konferencja Rektorów Szkół Niepaństwowych).

W dalszej części spotkania rektorzy wprowadzili zmianę do regulaminu KRASP, która daje możliwość uczestnictwa w konferencji z głosem stonującym również szkołom wyższym nie mającym uprawnień habilitacyjnych, ale posiadającym prawo do nadawania stopnia doktora nauk na co najmniej jednym kierunku oraz prowadzącym co najmniej dwa kierunki studiów.

Jednomyślnie zostało przyjęte sprawozdanie z działalności KRASP złożone przez przewodniczącego prof. Aleksandra Koję.

Konferencja podjęła uchwałę apelującą do rządu i parlamentu o podjęcie pilnych działań, które doprowadzą do zmiany systemu finansowania szkolnictwa wyższego. Rektorzy oczekują „zwiększenia nakładów budżetowych w proporcji do rosnących zadań uczelni, ale jednocześnie stworzenia właściwych prawnych warunków działalności uczelni i możliwości łatwiejszego uzyskiwania środków ze źródeł pozabudżetowych.”

W nowej kadencji przewodniczącym KRASP wybrano prof. Jerzego Woźnickiego, rektora Politechniki Warszawskiej. Jego zastępcami zostali: prof. Franciszek Ziejka, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego i prof. Stefan Jurga, rektor Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

(E.Ch.)

Spotkanie w Toruniu

Po posiedzeniu KRASP w Warszawie rektorzy wyjechali do Torunia gdzie uczestniczyli w spotkaniu z Papieżem Janem Pawłem II.

Było to bez wątpienia wyjątkowe wydarzenie dla środowiska naukowego Polski. Do Auli Uniwersytetu Mikołaja Kopernika zaproszono m.in. rektorów i rektorów-elektów wszystkich szkół wyższych, kierownictwo MEN, KBN, PAN, RGSzW oraz Polskiej Akademii Umiejętności.

Ojca Świętego powitał rektor UMK prof. Andrzej Jamiołkowski. Na scenie oprócz papieża zasiadli rektor UMK, rektor UJ - dotychczasowy przewodniczący KRASP, ośmiu rektorów reprezentujących Konferencje różnych typów szkół wyższych, watykański sekretarz stanu, biskup toruński oraz kilku innych przedstawicieli duchowieństwa.

Jan Paweł II wygłosił przemówienie, w którym poruszył problemy relacji między wiarą a rozumem. Zostało ono przyjęte jako niezwykle przesłanie wskazujące, że naukę trzeba uprawiać nie dla własnej chwały, ale w miłości do świata, który nas otacza.

Od tego wydarzenia, opisywanego i relacjonowanego na bieżąco przez media, minęło już kilka miesięcy. Tym bardziej może, na progu nowego roku akademickiego, warto zacytować krótki fragment z wystąpienia Jana Pawła II: „Stoją dzisiaj przed polską nauką - a w tym także przed polską nauką - wielkie wyzwania. Niebawo rozwój nauki i postęp techniczny rodzi fundamentalne pytanie o granice eksperymentu, o sens i kierunki rozwoju technicznego, o granice ingerencji człowieka w przyrodę i środowisko naturalne. Postęp ten jest zarazem źródłem fascynacji jak i lęku. Człowiek coraz częściej lęka się wytworów własnego rozumu i własnej wolności. Czuje się zagrożony. Dlatego tak ważne jest dzisiaj przypomnienie sobie tej podstawowej prawdy, że świat jest darem Boga Stwórcy, który jest Miłością, a człowiek-stworzenie jest powołany do tego, aby był roztropnym i odpowiedzialnym gospodarzem w świecie natury, a nie jego bezmyślnym niszczycielem.”

(E.Ch.)

Inauguracja nowego roku akademickiego

poprzedzona została pochodem członków Senatu spod pałacyku Rektora do pomnika prof. Bohdana Stefanowskiego, twórcy i pierwszego rektora Politechniki Łódzkiej, gdzie złożona została wiązanka kwiatów.

Na uroczystości w audytorium „Sołtana” zjawili się wielu oficjalnych

gości, a wśród nich: Jego Ekscelencja Ks. Arcybiskup, Wojewoda Łódzki, Marszałek Województwa, wiceprezydenci Łodzi, przewodniczący Rady Miejskiej, Kurator Oświaty, rektorzy łódzkich uczelni.

W przemówieniu inauguracyjnym nową kadencję władz akademickich rektor prof. Józef Mayer mówił o tym, co nowego zdarzyło się w minionym roku akademickim.

W ZAKRESIE DYDAKTYKI

W wyniku akcji rekrutacyjnej przyjęto około 7 100 studentów na wszystkie rodzaje studiów. Ogólna liczba studentów Politechniki wynosi obecnie około 23 tysiące, a ponadto kształcimy na studiach doktoranckich i podyplomowych 1 500 osób.

- **Wydział Mechaniczny** utworzył nowy kierunek studiów „Zarządzanie i Inżynieria Produkcji”, którego absolwenci otrzymają przygotowanie inżynierskie oraz z zakresu zarządzania i będą zasilac kadre menedżerów przemysłu,

- **Wydział Elektrotechniki i Elektroniki** wdrożył nowy, zintegrowany program nauczania, obejmujący wszystkie typy studiów,
- **Wydział Chemiczny** utworzył i uruchomił laboratorium z chemii analitycznej na Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu,

- na **Wydziale Włókienniczym** opracowano nowy program studiów z „Towaroznawstwa Włókienniczego” dla studiów magisterskich dziennych i zaocznych,
- **Wydział Chemii Spożywczej i Biotechnologii** opracował nowy program dla utworzonego kierunku studiów Ochrona Środowiska,
- **Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska**

ska rozwinął współpracę międzynarodową studentów: m.in. studenci kierunku Architektura wzięli udział w seminarium zorganizowanym przez uczelnię z Dijon w La Bussiere w Burgundii. Celem seminarium była architektura wybranych opactw cysterskich w Burgundii, Nadrenii i w Polsce,

- na **Wydziale Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej** utworzono stanowisko komputerowe, służące do nauki osoby niewidomej, co wraz z odpowiednią organizacją zajęć pozwoliło włączyć studenta Wydziału w normalny tok studiów,
- na **Wydziale Organizacji i Zarządzania** utworzono nowy kierunek „Zarządzanie i Inżynieria Produkcji”,
- **Wydział Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska** uruchomił Studium Doktoranckie „Inżynieria Procesowa w Ochronie Środowiska”.

W ZAKRESIE NAUKI

Wyrazem uznania za wieloletnią działalność naukową jest przyznanie profesorowi Jerzemu Gębickiemu „Subsydium dla Uczonych” przez Fundację Nauki Polskiej w roku 1999 jako jednemu z 15 naukowców w Polsce reprezentujących nauki ścisłe. Innym wyrazem uznania jest uzyskanie przez zespół naukowy prof. nadzw. PŁ Stanisława Mitury wyróżnienia „Polski Nobel” za opracowanie technologii wytwarzania nanokrystalicznego diamentu i jego zastosowania w medycynie.

- na **Wydziale Mechanicznym** opracowano urządzenie automatycznego sterowania hamulców samochodów ciężarowych i autobusów, które zabezpiecza te pojazdy podczas procesu hamowania przed blokowaniem kół. Wykonano prototypy urządzeń oraz przeprowadzono badania stanowiskowe i poligonowe w specjalnym pojeździe - laboratorium. Urządzenie to wykonano na zlecenie Sundaram Auto Components Ltd. dla samochodów ciężarowych i autobusów produkowanych w Indiach.

- na **Wydziale Elektrotechniki i Elektroniki** opracowano program MaZda (macierz zdarzeń) do ilościowej analizy tekstur w obrazach medycznych rezonansu magnetycznego, przyjętego jako standardowe narzędzie prac 16 ośrodków europejskich - realizatorów programu COST B11,
- prowadzone na **Wydziale Chemicznym** we współpracy z ośrodkami zagranicznymi badania heterogennych układów polimerowych zaowocowały powierzeniem Instytutowi Polimerów organizacji w 2001 roku konferencji europejskiej EUROFILERS,
- na **Wydziale Włókienniczym** opracowano i wykonano unikalny w skali światowej komputerowy system POLKAP do pomiaru „on line” parametrów procesu przedzenia: nierównomierności masy zasilającego strumienia włókien, napięcia przędzy i nierównomierności grubości przędzy,
- opracowana na **Wydziale Chemii Spożywczej i Biotechnologii** praca badawcza „Optymalizacja warunków produkcji cukru inwertowanego metodą enzymatyczną wraz z wytycznymi do budowy linii technologicznej w skali 50 ton na dobę” została wdrożona w Cukrowni „Gniezno”. Rozpoczęto produkcję seryjną syropu inwertowanego i cukru płynnego inwertowanego,
- na **Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska** opracowano nową metodę obliczania propagacji fal w ośrodkach mikroniejednorodnych. Metoda ta umożliwia uzyskanie linii spektralnych i prędkości fazowych w prostej analitycznej postaci,
- na **Wydziale Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej** opracowano dokładny model azotkowego lasera złączonego o emisji powierzchniowej dla pracy impulsowej,
- na **Wydziale Organizacji i Zarządzania** w minionym roku akademickim uzyskano pierwszy tytuł profesorski i wypromowano pierwszego doktora,
- na **Wydziale Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska** opracowano program komputerowy do projektowania procesów suszenia, stosowany obecnie u 50 odbiorców, w tym u 30 zagranicznych, np. w koncernie Bayer A.G. i Procter and Gamble,
- Wykonana na **Wydziale Budowy Maszyn Filii w Bielsku-Białej**

przez dra inż. Kryspina Mirotę interdyscyplinarna praca doktorska p.t. „Wpływ postaci konstrukcyjnych sztucznych zastawek aorty na charakterystyki hemodynamiczne przepływu” otrzymała nagrodę Ministra Edukacji Narodowej,

- na **Wydziale Inżynierii Włókienniczej i Ochrony Środowiska Filii w Bielsku-Białej** na kierunku Włókiennictwo opracowano technologię formowania włókien przewodzących prąd elektryczny na bazie pochodnych polianiliny, a na kierunku Ochrona Środowiska wydano monografię „Mszaki naziemne w strukturze zbiorowisk roślinnych makroregionu Polski Południowej”.

Rozwój nauki oraz osiągnięcia dydaktyczne ściśle wiążą się z rozwojem kadry. W roku akademickim 1998/99 nominacje na stanowisko profesora zwyczajnego otrzymało 9 profesorów, 8 osobom nadano tytuł naukowy profesora, nominacje na stanowisko profesora nadzwyczajnego PŁ otrzymało 9 doktorów habilitowanych. Stopień doktora habilitowanego nadano 9 osobom, a 34 osobom nadano stopień doktora.

ODZNACZENIA I NAGRODY

Miłym momentem było tradycyjne wręczenie odznaczeń zasłużonym pracownikom Uczelni. Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski otrzy-

trzymało Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. są to profesorowie: Henryk Karbowski, Marian Królak, Andrzej Płonka, Wiktorian Z. Tar-nawski i Tadeusz Bartczak. Ponadto wręczono 5 Złoty, 27 Srebrnych i 24 Brązowe Krzyże Zasługi oraz 12 Medali Edukacji Narodowej. Liczna grupa pracowników otrzymała indywidualne i zespołowe nagrody Ministra Edukacji Narodowej.

Wyróżniono także studentów. W konkursie Łódzkiej Rady Naczelnej Organizacji Technicznej na najlepszą pracę dyplomową w Politechnice Łódzkiej w roku ak. 1998/99 pierwsze miejsce zdobyła praca Magdaleny Owczarek pt. „Sieciowanie chlorosulfonowanego polietylenu aminosilanami” Pracę wykonano na Wydziale Chemicznym, a jej promotorem był dr hab. Marian Zaborski, prof. PŁ. Dodatkowo wyróżniono prace Rafała Kaczorowskiego „Projekt platformy jezdnej o trzech stopniach swobody mobilnego robota z napędem hydraulicznym” oraz Tomasza Szymańskiego „Cyfrowy reprogramowalny system do akwizycji, przetwarzania i generacji obrazu cyfrowego”.

Studenci, którzy w ubiegłym roku wypracowali wysoką średnią i prowadzili pracę naukową na rzecz uczelni otrzymali stypendia Ministra Edukacji Narodowej. W ten sposób wyróżniono dziewięciu studentów: 4 z Wydziału Elektrotechniki i Elektroniki, 3 z Wydziału FTIMS i 2 z Wydziału Chemicznego. Sześciu osobom przyznano stypendia JM Rektora: 2 studentom z Wydziału Włókienniczego, oraz studentom z wydziałów: Elektrotechniki i Elektroniki, Chemii Spożywczej i Biotechnologii, Chemicznego i FTIMS.

Immatrykulacja studentów reprezentujących wszystkie wydziały Politechniki poprzedziła uroczyste otwarcie roku akademickiego.

Pierwszy inauguracyjny wykład wygłosił prof. Andrzej Materka. Mówił w nim na temat karty elektronicznej,

k która staje się komputerem osobistym XXI wieku. Jest to sprawa bardzo atrakcyjna, nowoczesna i ciekawa. W kolejnym numerze „Zycia Uczelni” poświęcimy jej oddzielny artykuł.

(E.Ch.)

Profesor Zdzisław Kemblowski.

mał prof. Zdzisław Kemblowski. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski przyznany prof. Krzysztofowi Kuźmińskiemu, będzie wręczony mu 14.10.99 r na uroczystości w MEN. Pięciu nauczycieli akademickich

Doktorat honoris causa dla profesora JÓZEFA MAYERA

Rektor Politechniki Łódzkiej prof. dr hab. inż. Józef Mayer został doktorem honoris causa Uniwersytetu Abertay Dundee. To najwyższe akademickie wyróżnienie uczelnia szkocka przyznała prof. Józefowi Mayerowi w uznaniu jego osiągnięć w nauce i kształceniu. Uroczystość odbyła się 2 lipca.

Po powrocie do Łodzi prof. Mayer powiedział: „*Była to bardzo interesująca wyprawa pełna wrażeń i przygód. Z tych ostatnich należałoby wymienić zaginięcie naszego bagażu na odcinku Londyn-Glasgow. Na miejsce dotarł on niestety już po ceremonii wręczenia dyplomu. Żona, która mi towarzyszyła, musiała dokonać niezbędnych zakupów w Dundee, co sprawiło jej dużą przyjemność. Koszty z tym związane zwróciły nam linie lotnicze British Airways, tak więc nie ponieśliśmy żadnych strat, jeśli nie liczyć nadwątlonych nerwów.*

Sama uroczystość wręczenia doktoratów honoris causa była oczywiście bardzo przyjemna. Miała miłą oprawę, dużo pisała o niej lokalna prasa. Mam nadzieję, że zarówno wizyta prof. Bernarda Kinga w Łodzi, jak i mój pobyt w Dundee będą owocowały dalszą współpracą naszych uczelni.”

Można dodać, że doktorem honoris causa Uniwersytetu Abertay jest także minister finansów prof. Leszek Balcerowicz.

Elektronika i Telekomunikacja

Zaocznie w Ostrowie Wielkopolskim

Wydział Elektrotechniki i Elektroniki PŁ uruchomił studia zaoczne na kierunku Elektronika i Telekomunikacja w Ostrowie Wielkopolskim. Zgodnie z podpisanym porozumieniem zajęcia mają być realizowane w Zespole Szkół Technicznych, jednej z najnowocześniejszych i najlepiej wyposażonych tego typu szkół w kraju. Minimalny limit miejsc na pierwszym roku ustalono na poziomie 60. osób.

Władze starostwa, dyrektor Zespołu Szkół Technicznych oraz władze naszej uczelni podkreślają, że podpisane porozumienie jest tylko początkiem wzajemnej współpracy.

Zajęcia dydaktyczne w Ostrowie Wielkopolskim będą prowadzone przez pracowników naszej uczelni zgodnie z planem i programem studiów ustalonym przez Wydział Elektrotechniki i Elektroniki, który także udostępni niezbędne pomoce dydaktyczne do ich realizacji.

Zespół Szkół Technicznych udostępni sale, pracownie komputerowe oraz opiekę techniczną i merytoryczną nad pracownikami. Jest ich w szkole kilka (informatyki, internetu, sterowników mikroprocesorowych, podstaw techniki komputerowej, mikroprocesorów, elektroniki, automatyki, robotyki),

część z nich urządzono za fundusze pochodzące z międzynarodowych programów. Dzięki temu są nowocześnie wyposażone w sprzęt, którego nie powstydziliby się także szkoła wyższa.

Władze powiatu zobowiązały się także do stworzenia możliwości odbywania praktyk zawodowych dla studentów nie pracujących w zawodzie pokrywającym się z kierunkiem studiów.

Porozumienie zawarte w czerwcu podpisali ze strony uczelni: prorektor Andrzej Jopkiewicz, prodziekan Jan Anuszczyk i kvestor Anna Nowakowska, a ze strony powiatu: starosta Andrzej Dera i skarbnik Donata Kupczyk. Wśród zaproszonych gości byli m.in. senator Andrzej Krzak, przedstawiciele władz samorządowych i gmin powiatu.

Duży rozgłos utworzeniu oddziału zamiejscowego nadały media.

W Ostrowie jest wiele młodzieży, która chce studiować, jest przemysł, który potrzebuje inżynierów, jest szkoła, gdzie mogą odbywać się zajęcia na odpowiednim poziomie. Jak podkreślali wszyscy uczestnicy spotkania podpisane porozumienie nie jest więc dziełem przypadku.

(E.Ch.)

Pierwsze posiedzenie w nowej kadencji

Prezydium KRASP

W Jabłonnie w dniach 3-4 września 1999r. odbyło się pod przewodnictwem prof. Jerzego Woźnickiego pierwsze posiedzenie Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) w kadencji 1999-2002.

W posiedzeniu uczestniczył Minister Edukacji Narodowej prof. Mirosław Handke, który przedstawił członkom Prezydium najnowszy projekt ustawy pn. *Prawo o szkolnictwie wyższym* i zwrócił się do KRASP z zaproszeniem do współdziałania w dziele opracowania ostatecznej wersji rządowego projektu tej ustawy. Prezydium postanowiło udzielić merytorycznego wsparcia inicjatywie Ministra, powołując zespół, który na kolejnym posiedzeniu Prezydium przedstawi propozycję zakresu i treści proponowanych zmian w projekcie ustawy. Przyjęte przez Prezydium poprawki zostaną następnie przedstawione konferencjom poszczególnych typów szkół działających w ramach KRASP i na podstawie ich opinii Prezydium rozstrzygnie o stanowisku KRASP wobec projektu ustawy.

Prezydium KRASP, podkreślając znaczenie reformy systemu oświaty, wyraziło poparcie dla działań Ministra rozpoczynających proces jej wdrożenia. Zdaniem Prezydium, rozpoczęta reforma tworzy warunki stymulujące rozwój kadry nauczycielskiej, sprzyja wyrównywaniu edukacyjnych szans dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich i małych miast oraz stwarza realną możliwość podniesienia poziomu wykształcenia młodego pokolenia - także na poziomie wyższym.

Prezydium KRASP wyraziło zaniepokojenie brakiem zmian prowadzących do poprawy statusu materialnego nauczycieli i zwróciło uwagę na pilną potrzebę realizacji opracowanego przez ministerstwo Średniookresowego Programu Finansowania Edukacji w latach 2000-2002. Środowisko akademickie z uznaniem przyjęło wzrost nakładów finansowych na inwestycje w szkolnictwie wyższym, oczekuje ono wszakże, że w ślad za tym podniesione zostaną zenująco niskie pensje nauczycieli akademickich.

Sekretarz Generalny KRASP
Andrzej Kraśniewski

Wzloty, upadki i możliwości

BOGUMIŁ ŁASZKIEWICZ

Lata po drugiej wojnie światowej to renesans polskiego włókiennictwa, a jego centrum stała się Łódź. Dzięki wiedzy, zdolnościom i umiejętnościom inżynierów i ich twórczemu zapalowi uruchamiano tu fabryki włókiennicze odbudowywane ze zniszczeń wojennych. Te fabryki potrzebowały surow-

POTRZEBNI BYLI
MŁODZI WYKSZTAŁCENI
WŁÓKIENNICZY I CHEMICY,

co sprawiło, że stosunkowo wcześniej rozpoczął swą działalność Wydział Włókienniczy PŁ. Powstał on w 1947 r.

Współczesne laboratorium technologiczne Katedry Włókien Sztucznych

ców i ludzi wykształconych, umiających kierować przemysłem włókienniczym, który stał się symbolem Łodzi.

W pierwszym okresie po wojnie przemysł włókienniczy opierał się na surowcach naturalnych, głównie krajowych i tylko częściowo z importu, ale już w pierwszych powojennych latach zaczęto odbudowywać i uruchamiać fabryki włókien sztucznych i syntetycznych, znajdujące się w Chodakowie, w Tomaszowie Mazowieckim, Łodzi, a także na terenach odzyskanych tj. we Wrocławiu, Jeleniej Górze, Szczecinie i Gorzowie Wielkopolskim. Uruchomienie produkcji w tych zakładach było możliwe dzięki pracy nielicznych inżynierów znających przemysł włókienniczy jeszcze sprzed wojny i ich głębokiej wierze w budowę lepszej przyszłości.

i stał się kuźnią wykształconych kadr w dziedzinie włókiennictwa. Jego fundament naukowy i dydaktyczny utworzyli inżynierowie włókienniczy lub chemicy związani „od zawsze” z przemysłem włókienniczym. Należy wymienić tu w pierwszym rzędzie profesorów: W. Bratkowskiego, P. Prindisza, T. Żylińskiego i A. Boryńca.

Prof. A. Boryniec był tym, który ogromną wiedzę praktyczną wyniesioną z Zakładów Włókien Sztucznych w Tomaszowie Maz. łączył z głęboką wiedzą teoretyczną. Tak więc z chwilą zaistnienia sprzyjających warunków prof. A. Boryniec przystąpił do organizowania w 1949 r. pierwszej w Polsce Katedry Włókien Sztucznych. Rodowód naukowy szkoły stworzonej przez prof. A. Boryńca wywodzi się z Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie w latach 1924-29 stu-

diował chemię. Po studiach prof. A. Boryniec podjął pracę zawodową w Tomaszowskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu, gdzie w laboratorium prowadził doświadczenia zakończone pracą doktorską. W Politechnice Łódzkiej prof. A. Boryniec łączył dydaktykę, naukę i współpracę z przemysłem, dzięki ogromnej dyscyplinie wewnętrznej i pracowitości. Pamiętam, że prof. Boryniec rozpoczął pracę o godz. 6:00 i kończył ją około 23:00, z przerwą na obiad i krótki odpoczynek. Profesor pisał wówczas pierwszą w Polsce monografię dotyczącą technologii włókien sztucznych i syntetycznych. Do gabinetu schodził już o godz. 6:00, a do nas asystentów zaglądał dokładnie o 8:00, bo tak przywykł sprawdzać podległych mu pracowników w fabryce w Tomaszowie. Wybiegaliśmy z za stołów laboratoryjnych (własnoręcznie wykonaliśmy je łącznie z hydraulicznymi połączeniami) i ustawiliśmy się w szeregu mówiliśmy: „dzień dobry, panie profesorze”. Tak było codziennie, aż do chwili gdy profesor przekonał się, że naprawdę solidnie pracujemy. W tym okresie w Katedrze byli zatrudnieni magistrowie: Jan Kwapiński, Jan Pięniżek, Władysław Krawczyk i Jan Warzywoda oraz od 1955 r. Leszek Strzelecki, a w 1959 roku do pracowników Katedry dołączył mgr inż. Bogumił Łaszkiewicz. W tym okresie prof. A. Boryniec pracował nad nową maszyną przędzalniczą do wytwarzania włókien wiskozowych tzw. lewarową. Doświadczenia prowadzono w laboratorium Katedry najczęściej w sobotę po południu i w niedzielę, bo pozostałe dni tygodnia przeznaczone były w całości na pracę ze studentami z Wydziału Włókienniczego i Chemicznego, więc prace naukowe wykonywało się w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych.

LABORATORIA POLITECHNIKI
BYŁY OŚWIETLONE
DŁUGO W NOCY

i nikt się temu nie dziwił, to była normalność. Prof. A. Boryniec często przychodził wieczorem do laborato-

rium i z autorem tych wspomnień dzielił się myślami dotyczącymi przyszłości Katedry. Starsi koledzy asystenci, posiadający wielodzietne rodziny, po obronie prac doktorskich przeszli do instytutów badawczych lub do przemysłu, gdzie pensje były znacznie wyższe, a w to miejsce zostali zatrudnieni młodszy absolwenci Katedry: Z. Choiński, W. Mikołajczyk, J. Petrycka (dziś dr hab. Jadwiga Bucheńska) i T. Zaremba (dziś dr hab. Teresa Mikołajczyk) oraz w 1962 r. po dwuletnim stażu w przemyśle T. Wódka (dziś dr hab., prof. PŁ).

Bardzo lubiliśmy Profesora Boryńca. Imponował nam wiedzą, autorytetem i kontaktami z przemysłem. Każde imieniny Profesora były okazją do spotkania się u niego w domu, razem z Jego przyjaciółmi i znajomymi, wśród których zawsze był obecny Jan Sztudynger - „sypiący” fraszka za fraszka, często frywolną. Spotkania te odbywały się z pełną kulturą, były tam również mocniejsze trunki, ale w ilości dosłownie kropłowej, tak więc butelka trunku starczała na kilka lat, nie ze skąpstwa, ale z zasady i kultury picia, przy stole również Profesor nadawał „ton”, a żona Profesora dbała o atmosferę domu.

Pewnej soboty wieczorem, Profesor zielonym atramentem naniósł poprawki we wnioskach mojej pracy doktorskiej, a w poniedziałek rano

pogotowie zabrało Go do szpitala. Już nigdy do nas nie powrócił. My, Jego współpracownicy pamiętamy Go jako człowieka, inżyniera i naukowca dużej miary, o wielkim autorytecie. Mówi się, że ludzi można zastąpić, a jednak nie zawsze w pełni tak jest.

W 1965 r. kierownikiem Katedry został prof. dr hab. T. Skwarski, wówczas jeszcze docent, który z pełnym zapałem i pasją podjął pracę z nowym zespołem ludzi. Zналиśmy go jako doskonałego dydaktyka i naukowca fizyko-chemika, badania naukowe ruszyły z miejsca z nową siłą, z rozszerzoną tematyką dotyczącą wszystkich podstawowych rodzajów włókien chemicznych. Posypały się doktoraty i habilitacje. Ten dynamiczny rozwój przytłumiły zmiany organizacyjne w 1970 r., które spowodowały „papierową integrację”, trwającą ponad 20 lat. Autor ocenia ten okres (być może subiektywnie) jako lata niewykorzystanych możliwości.

DYDAKTYKA NATOMIAST ZAWSZE BYŁA ZADANIEM PRIORYTETOWYM

i realizowana z poczuciem pełnej odpowiedzialności. Od 1993 r. Katedra powróciła do swej dawnej nazwy, uzyskując pełną samodzielność, ale to już inne czasy, w Katedrze pracują ludzie

ci sami - a jednak inni; każdy okres pozostawia swoje piętno, ma swoje wzloty, upadki i możliwości.

Do osiągnięć Katedry w całym 50-leciu zaliczyć należy sukcesy dydaktyczne i szereg osiągnięć naukowych. udokumentowanych licznymi publikacjami, w czasopiśmie o zasięgu światowym i patentami. W okresie działalności Katedry 4 osoby uzyskały tytuł profesora, 7 tytuł doktora habilitowanego, 26 tytuł doktora nauk chemicznych lub technicznych oraz 579 tytułu magistra inżyniera lub inżyniera.

DZIŚ PRACOWNICY KATEDRY WSPÓŁPRACUJĄ Z WIELOMA OŚRODKAMI NAUKOWYMI W ŚWIECIE

m.in.w: USA, Japonii, Anglii, Szwecji, a także w Polsce. Kilku absolwentów Katedry zajmuje lub zajmowało eksponowane stanowiska w przemyśle i nauce w Polsce oraz zagranicą. Sądzę, że efekty 50-letniej pracy zatrudnionych w Katedrze Włókien Sztucznych pracowników pozwalają z optymizmem patrzeć w przyszłość, bowiem każde pokolenie dobuduje nowy stopień w rozwoju cywilizacji.

Symposium studenckie

Symposium on Mechanics, Microtechnology and Microcomputers

W Łodzi oraz w Zakopanem w dniach 30 sierpnia – 4 września br. odbyło się XII Międzynarodowe Symposium Studenckie poświęcone prezentacji prac studentów z różnych uczelni technicznych polskich i zagranicznych. Szeroka tematyka Symposium obejmowała m.in. zagadnienia „czystej” mechaniki, elektroniki i inżynierii materiałowej oraz ich połączenia w zastosowaniu do medycyny, czy ochrony środowiska. Organizatorami tego, już dwunastego forum młodzieży akademickiej, było Koło Naukowe Energetyków, działające przy Instytucie Maszyn Przepływowych PŁ pod opieką dr inż. Krzysztofa Józwicka oraz

Stowarzyszenie Międzynarodowej Współpracy Studentów „BEST” Politechniki Łódzkiej.

W uroczystości otwarcia Symposium udział wzięli prorektor PŁ ds. współpracy z zagranicą prof. Edward Rybicki oraz prof. Jan Krysiński – jeden z pomysłodawców idei studenckich spotkań. Podczas obrad, odbywających się w Zakopanem, wygłoszonych zostało 12 referatów naukowych (w tym 2 zaproszone „starszych” pracowników nauki) oraz 5 dotyczących organizacji studenckich i programów studiów w różnych krajach.

Symposium nie mogłoby się odbyć bez pomocy finansowej rektora

Politechniki Łódzkiej oraz dziekanów wydziałów: Elektrotechniki i Elektroniki, Mechanicznego, Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, Organizacji i Zarządzania, Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska oraz IFE (CKM), Ministerstwa Edukacji Narodowej i firm prywatnych. Na łamach naszego pisma organizatorzy pragną złożyć podziękowania Łódzkiemu oddziałowi firmy Warta-Vita S.A., firmie COMMON z Łodzi, AON COMPLEX z Łodzi, firmie SEW Eurodrive Polska oraz firmie Schrage GmbH z Niemiec za sponсорowanie Symposium.

Polsko-niemiecko-izraelskie sympozjum naukowe

Dynamical Processes in Condensed Molecular Systems

EWA SZAJDZIŃSKA-PIĘTEK

W Instytucie Polonijnym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie odbyło się w dniach 19-23 czerwca 1999 r. polsko-niemiecko-izraelskie sympozjum naukowe poświęcone procesom dynamicznym w skondensowanych układach molekularnych. Imprezie patronowali: prof. Andrzej Wiszniewski, przewodniczący Komitetu Badań Naukowych, prof. Józef Mayer, rektor PŁ oraz prof. Tadeusz Paryczak, dziekan Wydziału Chemicznego PŁ. Organizatorami imprezy byli prof. Andrzej Płonka z Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej PŁ i jego współpracownicy. Komitet programowy tworzyli profesorowie Andrzej Płonka, Joseph Klafter (Tel Aviv, Izrael) i Alexander Blumen (Freiburg, Niemcy).

Sympozja z serii DPCMS organizowane są od roku 1988, początkowo jako coroczne spotkania naukowców z Izraela i Niemiec, a od roku 1991 jako imprezy o zasięgu ogólnosiwiatowym odbywające się co dwa lata. Powierzenie organizacji ósmego z rzędu sympozjum Polsce traktować należy jako duże wyróżnienie i uznanie osiągnięć naukowych prof. Andrzeja Płonki oraz rangi MITR PŁ na arenie międzynarodowej.

W spotkaniu DPCMS'99 uczestniczyło 61 naukowców z Polski, Izraela i Niemiec, a także z Austrii, Czech, Grecji, Holandii, Japonii, Rosji, W. Brytanii, USA i Węgier. Tematyka sympozjum obejmowała prace doświadczalne (badania fotofizyczne i fotochemiczne, spektroskopia stacjonarna i czasowo-rozdzielcza, kalorymetria, konduktometria, pomiary dielektryczne, etc.), teoretyczne oraz symulacje komputerowe dotyczące transportu, relaksacji i kinetyki reakcji chemicznych w układach skondensowanych. Przedmiotem szczególnego zainteresowania były ciecze przechłodzone i szkliva, polimery naturalne i syntetyczne oraz modelowe układy biologiczne (białka, DNA, molekularne układy samoorganizujące się), jak również półprzewodniki, metale i stopy. Sympozjum miało charakter interdyscyplinarny. Reprezentanci dziedzin tak różnych jak fizyka, chemia, biologia i matematyka mieli doskonałą okazję do zapoznania się z aktualnymi nurtami badań i najnowszymi osiągnięciami, w szczególności w zakresie intensywnie rozwijanej dynamiki układów chaotycznych. Ogółem, podczas 9 sesji referatowych oraz sesji posterowej zaprezentowano 49 prac. Referaty plenarne wygłosili wybitni specjaliści, profesorowie

Noam Agmon, Boris Fainberg, Dan Huppert, Eli Pollak, Sanford Ruhman, Shammai Speiser, Michael Urbakh z Izraela, Yuri A. Berlin, Armin Bunde, Josef Friedrich, Peter Reineker, Michael Schreiber, Igor Sokolov z Niemiec, Michael F. Shlesinger z USA oraz Andrzej Molski (Poznań), Tadeusz Pakuła (Mainz, Niemcy/Łódź), Lucjan Sobczyk (Wrocław),

Obradom towarzyszyły ożywione dyskusje, dotyczące zarówno szczegółów interpretacji nowych wyników eksperymentalnych i teoretycznych, jak i zagadnień bardziej ogólnych, np. dyspersja reaktywności a relaksacje strukturalne ośrodka, mechanizmy dyfuzji, przeniesienia ładunku i przeniesienia energii, zasady modelowania układów chaotycznych. Pełne teksty prac zaakceptowanych przez recenzentów ukażą się w wydaniu specjalnym czasopisma *Journal of Molecular Liquids* redagowanym przez prof. Andrzeja Płonkę (wydawca: Elsevier Science BV, Amsterdam).

Sesje naukowe odbywały się w godzinach przedpołudniowych i wieczornych, a popołudnia wykorzystano na dyskusje nieformalne i wycieczki do Zamku na Wawelu, kopalni soli w Wieliczce oraz na Kazimierz (żydowska dzielnica Starego Miasta). Osobom towarzyszącym zaoferowano dodatkowe atrakcje: zwiedzanie Pieskowej Skály i klasztoru w Mogile, udział w imprezie świętojańskiej nad Wisłą. Po zakończeniu sympozjum dla zainteresowanych odbyła się wycieczka do Oświęcimia.

Zorganizowanie sympozjum było możliwe dzięki pomocy finansowej Komitetu Badań Naukowych, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i Politechniki Łódzkiej.

Prof. Ryszard Tadeusiewicz nowym przewodniczącym Spotkanie KRPUT w Szczecinie

Wyższa Szkoła Morska w Szczecinie i Politechnika Szczecińska były organizatorami czerwcowego posiedzenia Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Rektorzy oraz zaproszeni goście: minister Edukacji Narodowej prof. Mieczysław Handke, podsekretarz stanu w KBN mgr Małgorzata Kozłowska, przewodniczący RGSzW prof. Andrzej Pelczar, dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego MEN mgr Tadeusz Popłonkowski

oraz wicedyrektor tego Departamentu dr Józef Lepiech dyskutowali m.in. na temat projektu ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. Obrady odbywały się na pokładzie promu m/f „Polonia” oraz w Ośrodku Dydaktycznym WSM w Świnoujściu.

W ostatniej części spotkania odbyły się wybory przewodniczącego KRPUT. Został nim prof. Ryszard Tadeusiewicz, rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Nowi profesorowie

Prezydent Aleksander Kwaśniewski wręczył w ostatnim dniu czerwca nominacje profesorskie. Z Politechniki Łódzkiej tytuły profesorskie otrzymali: dr hab. **Halina Abramczyk** z Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej, dr hab. **Lesław Stefan Gajek** z Instytutu Matematyki oraz dr hab. **Zdzisława Libudzis** z Instytutu Technologii Fermentacji i Mikrobiologii.

W dniach 18-19 czerwca odbyło się w Dobieszkowie II Krajowe Sympozjum „Naturalne i Syntetyczne Produkty Zapachowe”. Sympozjum zostało włączone do obchodów 50-lecia Wydziału Chemii Spożywczej i Biotechnologii, a jego organizatorem był Instytut Podstaw Chemii Żywności PŁ.

ZAPACH

Rozmowa z prof. Józefem Górą – dyrektorem Instytutu Podstaw Chemii Żywności

ZU: Sympozjum na temat produktów zapachowych, choć w nazwie jest „krajowe” zgromadziło obok naukowców polskich wielu gości zagranicznych. Jaki jest zainteresowanie sprawami produktów zapachowych i ich zastosowaniami?

J.G.: W Sympozjum wzięło udział ok. 80 osób z Polski, przyjechali na nie także goście z Francji, Bułgarii i Niemiec, a sponsorami byli: Agro Food Technology Sp. z o.o. z Człedzi, Pollena-Ewa z Łodzi, Pollena-Aroma z Warszawy oraz firmy z Francji: Payan & Bertrand i Robertet SA Grasse.

Nasi goście przyjechali ze wszystkich ośrodków naukowych i zakładów przemysłowych zajmujących się zapachami i stosujących kompozycje zapachowe, produkujących kosmetyki, chemię gospodarczą, czy aromaty spożywcze.

ZU: Wśród referatów i komunikatów, których same tytuły fascynują i zdają się emanować aromatyczne związki, widać wielką różnorodność tematyki. Jaka jest współczesna chemia zapachów i jakie są jej podstawowe problemy?

J.G.: Tematyka jest rzeczywiście szeroka, ale można ją podzielić na następujące nurty:

technologia zapachów – rozumiana bardzo szeroko, synteza związków zapachowych i badanie składu chemicznego olejków eterycznych pozyskiwanych z nowych roślin, bardzo ostatnio modne oddziaływanie lecznicze lub pomocnicze w różnego typu terapii z wykorzystaniem olejków eterycznych, a także nowa dziedzina badająca wpływ zapachu na ludzką psychikę.

ZU: Przeciętny użytkownik produktów zapachowych właściwie niewiele wie o nowych syntetycznych i naturalnych związkach tego rodzaju. Czy moglibyśmy zatem porozmawiać o samych zapachach i ich wykorzystywaniu?

J.G.: Współczesne związki zapachowe znajdują szerokie zastosowanie np. jako środki antybakteryjne do konserwacji żywności, odkażania pomieszczeń, możemy też stosować je w nowej u nas, choć na świecie dość dawno rozpowszechnionej

AROMATERAPII. JEST TO ODDZIAŁYWANIE LECZNICZE OLEJKÓW ETERYCZNYCH

przez ich wdychanie lub masaże aromatycznymi preparatami. Pacjent poddawany jest łagodnemu masażowi całego ciała w komfortowych warunkach. Zabieg trwający kilkadziesiąt minut przynosi ulgę w stanach depresyjnych, w chorobie reumatycznej, czy chorobach dróg oddechowych. W Polsce jest już kilka gabinetów aromaterapii. Jej propagatorem jest u nas dr Władysław Brud z firmy Pollena-Aroma z Warszawy. Używane są też tzw. kominki zapachowe, w których podgrzewa się wodę z olejkiem aromatycznym napelniając zapachem całe pomieszczenie. Nawiązuje to do starożytnej, obecnej w wielu kulturach tradycji kadzideł. Inny sposób stosowania aromaterapii to używanie olejków eterycznych do kąpieli.

Działanie antydeobnoustrojowe, a więc dezynfekujące olejków eterycznych jest wykorzystywane do odświeżania pomieszczeń, w których przebywa wiele osób, jak np. sale kinowe, teatralne, przedszkola i szkoły. Wyko-

nywane były próby w paryskim metrze oraz w fabrykach, gdzie prócz przeciwdrobnoustrojowego wykorzystywano także działanie zapachów na psychikę, dobierano mianowicie odpowiednie kompozycje z udziałem olejków eterycznych stymulujące wydajność pracy, poprawiające samopoczucie.

ZU: To zupełnie nowa dziedzina, czy prowadzone są badania na temat bodźców węchowych? Wydaje się przecież, że ich

JÓZEF GÓRA prof. dr inż. ukończył studia na wydziale chemii spożywczej. W roku 1965 obronił rozprawę doktorską z zakresu chemii związków zapachowych. W roku 1968 uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1994 został profesorem zwyczajnym. Od roku 1976 jest dyrektorem Instytutu Podstaw Chemii Żywności. Jest autorem ok. 200 artykułów i ponad 100 patentów oraz współautorem monografii z chemii i technologii związków zapachowych.

działanie ma bardzo indywidualny charakter.

J.G.: Udowodniono np. statystycznie, że odpowiednie kompozycje zapachowe rozpylane w supermarketach wpływają na zwiększenie chęci zakupów, a w salonach gier hazardowych zwiększają chęć podejmowania ryzyka. Łączenie zapachu z projekcją filmową sprzyja koncentracji i lepszemu odbiorowi, dostarczając przyjemnych wrażeń.

ZAPACH MOŻE STEROWAĆ NASZYM NASTROJEM, WYWOŁUJE OPTYMIZM, ŁAGODZI STRESY I NIEPOKOJE.

Prowadzi się na ten temat bardzo szerokie badania. Ta nowa dyscyplina dotycząca działania zapachu na psychikę nosi nazwę aromochologia. Bada się także wpływ stężenia zapachu na jego odczuwanie. Są takie związki, które w dużych stężeniach mają zapach przykry, drażniący, a w wielkim rozcieńczeniu są stosowane w kompozycjach zapachowych, gdyż mają zapach kwiatowy.

ŻU: Osoba tworząca kompozycje zapachowe musi mieć chyba wyjątkowe predyspozycje, nie wystarczy przecież dobry węch, aby stworzyć nowy zapach.

J.G.: Zmysł powonienia jest zmysłem pierwotnym, kiedyś odgrywał on w życiu człowieka bardziej istotną rolę, pomagał bowiem w poznawaniu otoczenia. Na podstawie zapachu człowiek pierwotny decydował, czy dana roślina nadaje się do zjedzenia i czy mięso jest wystarczająco świeże. Rozwój cywilizacji sprawił, że często nie zdajemy sobie sprawy z zapachów w otoczeniu, choć odbieramy je podświadomie, powietrze jest bowiem pełne różnorodnych zapachów.

PRZECIĘTNY CZŁOWIEK ROZRÓŻNIA KILKA TYSIĘCY RÓŻNYCH ZAPACHÓW.

„Dobry nos” może rozróżnić ich nawet ponad 10 tysięcy, ale nazwanie ich jest często niemożliwe, gdyż słownik jest uboższy od bogactwa świata zapachów.

Trudno przewidzieć co powstanie z komponowania aromatycznych składników. Często kombinacje dają niespodziewane efekty. Umiejętność tworzenia zapachów jest wielką sztuką i wymaga ogromnych ćwiczeń. Nowa kompozycja zapachowa, nowe

perfumy są dziełem sztuki! Sądzę, że współczesny perfumiarz ma do dyspozycji kilka tysięcy substratów, a dobra kompozycja perfumeryjna zawiera ponad 100 składników.

ŻU: W ostatnich latach dość szybko zmienia się moda na zapachy. Czy ma to związek z odkryciami chemii zapachów?

J.G.: Odkrycia naukowe, pozyskiwanie nowych syntetycznych produktów zapachowych stwarzają dużo większe możliwości kombinacji. Śledząc historię perfum można zauważyć, że niektóre odkrycia istotnych sensorycznie związków zapachowych mają duży wpływ na nowopojawiające się perfumy, np. odkrycie hydroksycytronalu zapoczątkowało modę na zapachy konwaliowe, jononu – na zapachy fiołkowe, jasmanianu – na kwiat jaśminu. Syntetyczne piżma dały większą trwałość (fiksatory) i nowe nuty zapachowe. Same odkrycia dokonywane w laboratoriach nie wystarczą jednak do wprowadzenia mody. Niezbędna jest reklama, w którą wielki przemysł angażuje wielkie środki finansowe. Producenci w takiej kampanii zwracają się do określonych odbiorców, licząc np. na sukces u młodzieży.

ŻU: Wróćmy do spraw nauki. Kto w Polsce zajmuje się chemią zapachów i jakie są kierunki działań?

J.G.: Są dwa obszary: kształcenie studentów dla przemysłu perfumeryjno-kosmetycznego, zielarskiego i aromatów spożywczych na realizowanej u nas specjalności:

TECHNOLOGIA SUROWCÓW KOSMETYCZNYCH I PRODUKTÓW ZAPACHOWYCH.

Została ona utworzona w 1954 r. przez prof. Janusza Kuleszę i jest jedyna w kraju. Drugi obszar to badania naukowe skoncentrowane u nas, ale też w innych ośrodkach współpracujących z nami.

Nie zajmujemy się bezpośrednio komponowaniem perfum, raczej syntezą związków zapachowych i badaniami składu chemicznego olejków eterycznych z nowych roślin. Ostatnio – z roślin introdukowanych lub zawleczonych do Polski. Olejki pozyskuje się np. z pospolitego chwastu *Erigeron canadensis* (przymiotno kanadyjskie) zawleczonego w XVI wieku ze Stanów Zjednoczonych (którego olejek zawiera ponad 100 składni-

ków), czy *Amorpha fruticosa* (amorfa zwyczajna), która jest pospolitym krzewem ozdobnym pochodzenia śródziemnomorskiego, spotykanym w parkach, wysadzonym wzdłuż dróg i autostrad.

ŻU: Skąd biorą się pomysły, aby właśnie z takich roślin pozyskiwać nowe substancje zapachowe?

J.G.: To efekt długich poszukiwań i prób. Dane literaturowe są niepełne, dlatego gruntownie badamy niektóre gatunki, m.in. roślin z grupy bylic. roślin z basenu Morza Śródziemnego, głównie z Francji. Tu współpracujemy z prof. Casanovą z Uniwersytetu na Korsyce. Zajmujemy się również

SYNTEZĄ NOWYCH ZWIĄZKÓW ZAPACHOWYCH O NIEZNANYCH WŁAŚCIWOŚCIACH ORAZ ULEPSZANIEM PROCESU SYNTEZY NOWYCH ZWIĄZKÓW

z punktu widzenia ekologii, aby obniżyć ilość produktów ubocznych. W ostatnim czasie nie mamy jednak partnerów w przemyśle, a potrzebni nam są odbiorcy wyników naszej pracy. Zainteresowanie naszym produktem wykazała firma Agrofarm w Tuszynie, która kupiła licencję na opatentowany przez nas preparat, opracowany na bazie naturalnych olejków eterycznych działający odstraszająco na komary i kleszcze.

ŻU: Czy zagraniczni producenci interesują się waszymi osiągnięciami?

J.G.: Niektóre z naszych preparatów są testowane w firmach szwajcarskich, w Polsce Procter&Gamble dostał nasze produkty do oceny, ale konkretnych kroków w kierunku wdrożenia nie ma. Trudno się temu dziwić, dziś nawet największe firmy produkujące związki syntetyczne wprowadzają na rynek 1-2 związki rocznie, gdyż koszt takiego przedsięwzięcia jest bardzo wysoki, środek musi być wszechstronnie testowany, a złożona procedura badań takich jak dla nowych leków jest droga. Aby firma podjęła się finansowania tych badań zapach musi być zupełnie nowy i rewelacyjny.

ŻU: Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała HANNA MORAWSKA

Trójstronne Seminarium...

W Międzyresortowym Instytucie Techniki Radiacyjnej PŁ odbyło się w dniach 29.08. – 3.09.1999 r. kolejne, już szóste trójstronne seminarium polsko-szkocko-włoskie „*Radiation Chemistry and Physics of Solids*”. Zgodnie z tradycją tych spotkań udział w seminarium wzięły trójosobowe delegacje reprezentujące University of Strathclyde (grupa prof. D. Tedforda) i University of

Pavia (grupa prof. A. Fautitano). Z Politechniki Łódzkiej udział wzięli pracownicy Zespołu Podstawowych Problemów Chemii Radiacyjnej MITR, którym kieruje prof. dr hab. Jerzy Kroh. Wygłoszono 15 referatów, które dotyczyły chemii radiacyjnej układów polimerowych. Wiele wystąpień dotyczyło prac wykonanych wspólnie w trzech ośrodkach, co świadczy o tym, że podsta-

wowy cel seminariów trójstronnych im. S. Castellaniego jest realizowany. Dla przypomnienia, pierwsze seminarium z tego cyklu odbyło się w 1988 r. we Włoszech. „*Nasze seminarium jest chyba jedynym, które trwa i mam nadzieję, że spotkamy się znów za 2 lata, tym razem we Włoszech*” powiedział rektor profesor Józef Mayer kończąc to spotkanie.

... i jubileusz profesora Jerzego Kroh

Przedostatni dzień seminarium poświęcony był jubileuszowi 75-lecia urodzin prof. dr. hab. Jerzego Kroh, członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk, byłego rektora i wieloletniego dyrektora Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej Politechniki Łódzkiej, twórcy liczącego się w świecie łódzkiego ośrodka badań radiacyjnych i niekwestionowanego lidera polskiej chemii radiacyjnej.

Należy na wstępie podkreślić, iż ta wyjątkowa uroczystość, która odbywała się pod patronatem JM Rektora PŁ, miała bardzo podniosłą, ale i niezmiernie miłą atmosferę, gromadząc wybitnych przedstawicieli nauki, władze polityczne i samorządowe m. Łodzi, uczniów, wychowanków i współpracowników profesora J. Kroh oraz przyjaciół, kolegów i najbliższą rodzinę. W wypełnionej po brzegi sali seminarnej MITR uroczystość jubileuszową otworzył rektor prof. J. Mayer, który przedstawił osiągnięcia i sylwetkę Jubilata.

Po wystąpieniu rektora, prof. Jerzy Kroh wygłosił bardzo interesujący wykład nt. „*Chemia radiacyjna – nadzieje i rzeczywistość*”. Na jego zakończenie prof. J. Kroh złożył gorące podziękowania wraz z przepięknym bukietem róż swojej żonie – pani Barbarze Kroh – za wsparcie

i pomoc we wszystkich działaniach oraz pracy naukowej.

Po wykładzie uroczystość wręczono dedykowaną Jubilatowi monografię pt. „*Properties and Reactions of Radiation Induced Transients – Selected Topics*” wydaną przez PWN, a napisaną przez uczniów, kolegów i współpracowników.

PODKREŚLANO PRZEDE WSZYSTKIM MIĘDZYNARODOWY AUTORYTET NAUKOWY JUBILATA I STWORZENIE ZNAJĘJ W ŚWIECIE SZKOŁY CHEMII RADIACYJNEJ

Składanie życzeń, gratulacji i specjalnie przygotowanych adresów rozpoczął przewodniczący Rady Miejskiej Łodzi – prof. Grzegorz Matuszak, a następnie zabrał głos były prezydent m. Łodzi pan Marek Czekalski. Obaj przedstawiciele władz samorządowych mówili w wyjątkowo ciepłych słowach o pracy prof. J. Kroh na stanowisku wiceprezydenta m. Łodzi.

Lista mówców i przesłanych adresów od przedstawicieli ministerstw, różnych środowisk akademickich, towarzystw i organizacji naukowych, instytutów, kolegów i przyjaciół była bardzo długa i nie sposób wymienić wszystkich, dlatego pozwalam sobie przedstawić tyl-

Prof. Jerzy Kroh wygłosił bardzo interesujący wykład nt. „Chemia radiacyjna – nadzieje i rzeczywistość”.

ko nieliczne z przesłanych adresów i składanych gratulacji. I tak Jubilatowi przekazali życzenia lub przesłali adresy między innymi: Minister Edukacji Narodowej – prof. Mirosław Handke, prezes Państwowej Agencji Atomistyki – prof. Jerzy Niedwiedziński, prezes Polskiej Akademii Nauk – prof. Mirosław Mos-

sakowski, przewodniczący Wydziału III PAN – prof. Henryk Szymczak, Wojewoda Łódzki – Michał Kasiński, wiceprezydent m. Łodzi – Sylwester Pawłowski, prezesi: Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych, Pol-

uznanie, ale też szczerą przyjaźń jaką ich autorzy żywią dla Jubilata.

Po wystąpieniach oficjalnych ustawiła się do Jubilata duża kolejka uczestników uroczystego seminarium z bukietami kwiatów i gorąco-

two przekona się czytelnik wspomnień „*Moje życie i chemia radiacyjna*” *, iż ten wybitny naukowiec i organizator nauki potrafi również czerpać pełną garścią radości i satysfakcji z innych, pozanaukowych uroków życia. Uwielbiał turystykę górską i podróże, zwiedzanie świata i poznawanie ludzi. Zawsze znajdował czas na odpoczynek i rozrywkę dla siebie i rodziny.

Prezentacji książki dokonał piszący niniejszy tekst i wyraził nadzieję, iż książka prof. J. Kroh zainteresuje nie tylko ludzi związanych z chemią i techniką radiacyjną w Polsce, ale także całe środowisko naukowe Łodzi, a w szczególności Politechniki Łódzkiej, gdzie osoba autora jest powszechnie znana i wysoko ceniona.

Następnie kilka fragmentów książki pięknie odczytał aktor Teatru Jaracza – pan Maciej Małek, później uczestnicy promocji wysłuchali recitalu fortepianowego, wykonanego po mistrzowsku przez Filipa Wojciechowskiego. Na zakończenie w miłej i przyjacielskiej atmosferze autor podpisywał książkę licznie zgromadzonym uczestnikom spotkania.

STANISŁAW GALANT
FUNDACJA BADAŃ RADIACYJNYCH

Prof. Jerzy Kroh podpisuje ostatnio wydane wspomnienie „Moje życie, chemia radiacyjna – od II do III Rzeczypospolitej”.

skiego Towarzystwa Chemicznego i Polskiego Towarzystwa Nukleonowego, jak również rektorzy łódzkich uczelni, w tym uczelni macierzystej – Politechniki Łódzkiej.

Oprócz tego bardzo wiele życzeń i gratulacji otrzymał prof. Jerzy Kroh z zagranicy (USA, Kanady, Japonii, Rosji, Francji, Czech itd.) oraz od gości zagranicznych obecnych na Jubileuszu.

Podkreślano przede wszystkim międzynarodowy autorytet naukowy Jubilata i stworzenie znanej w świecie szkoły chemii radiacyjnej oraz wychowanie wielu wybitnych uczniów – obecnie naukowców, rektorów, dziekanów itp. Ponadto zwracano uwagę na bardzo duży dorobek publikacyjny prof. Jerzego Kroh oraz godzenie przez Jubilata działalności naukowej i zawodowej z wieloma funkcjami w organizacjach i towarzystwach naukowych w Polsce i zagranicą. Wiele adresów i życzeń utrzymanych było w bardzo serdecznym tonie wskazującym nie tylko na

mi życzeniami. Na zakończenie przedpołudniowej części uroczystości rektor prof. J. Mayer wniósł toast za zdrowie i pomyślność Jubilata.

PROMOCJA KSIĄŻKI

Po południu, w siedzibie PAN w Łodzi miała miejsce druga część uroczystości Jubileuszowych, podczas której odbyła się promocja książki Jerzego Kroh pt. „*Moje życie i chemia radiacyjna – od II do III Rzeczypospolitej*”. Fundacja Badań Radiacyjnych, która jest wydawcą książki, pragnie tą edycją uczcić Jubileusz autora oraz przypadającą w tym roku setną rocznicę pierwszej publikacji naukowej z dziedziny chemii radiacyjnej, którą ogłosiła w Paryżu w roku 1899 Maria Skłodowska-Curie. Wydana przez Fundację książka opisuje dzieje chemii radiacyjnej w Polsce i życie człowieka, który poświęcił nauce całą swoją energię i zdolności. Jednocześnie ła-

*) Książkę można nabyć w siedzibie Fundacji w Instytucie Techniki Radiacyjnej PŁ, ul. Wróblewskiego 15, p. 303, tel. 3197.

Nagroda ministra

Na wniosek Sądu Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy, Minister Pracy i Polityki Socjalnej Longin Komolowski przyznał - w kategorii prace naukowo-badawcze zastosowane w praktyce w zakładach pracy - nagrodę II stopnia za opracowanie „Projekt, budowa i wdrożenie zespołu maszyn do badania ściernic”. Wykonał je zespół pracowników Wydziału Mechanicznego PŁ w składzie: prof. Andrzej Koziarski, dr Ryszard Dębowski, dr Włodzimierz Fiks, dr Józef Kaczmarek i prof. Marian Królak. Uroczyste wręczenie nagrody odbyło się 12.10.1999 r. w Sali Konferencyjnej ZUS w Warszawie.

Nauczanie angielskiego

W drugiej połowie września w laboratorium językowym Centrum Kształcenia Międzynarodowego PŁ odbyły się dwa seminaria związane z doskonaleniem nauczania języka angielskiego. Inicjatorem było British Council, które znalazło duże wsparcie dla swoich działań w osobie dr. Tomasza Saryusz-Wolskiego, dyrektora CKM. Kurs sfinansowało British Council, a sprzęt, pomieszczenia i zakwaterowanie lektorów zapewniło CKM.

Pierwsze seminarium „Using Personal Computers and the WWW in English Language Teaching” organizował Aidan Thorne z British Council w Poznaniu. Prowadzili je lektorzy z University of Strathclyde: dr Leslie Sheldon i pani Terry Lulashynk.

W kursie wzięło udział 19 osób z kilku polskich uczelni.

Wielu z nich zetknęło się po raz pierwszy z takim wykorzystaniem komputerów i oprogramowania w nauczaniu języków obcych. Terry Lulashynk podkreśliła, że wszyscy uczestnicy seminarium z entuzjazmem przyjęli przekazywaną im wiedzę. *„Wykorzystanie nowoczesnych technik w nauczaniu nie tylko czyni je bardziej atrakcyjnym, ale znacznie przyspiesza naukę. Świat stał się taki mały dzięki Internetowi, a możliwości jego wykorzystania w nauce są wciąż nieograniczone.”* - powiedziała Terry. Dodała przy tym, że już w Łodzi dowiedziała się o narodzinach wnuczki w Kanadzie i właśnie przez Internet zamó-

wiła wysłanie córce kwiatów.

Drugie seminarium „Multimedia in English for Special Purposes” zorganizował Donald Sargent z British Council w Łodzi. Prowadził je Michael Black - „człowiek instytucja” w nauczaniu języka angielskiego oraz Jerzy Szelest z Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu. Głównym celem zajęć było pokazanie różnych możliwości kształcenia, wykorzystanie multimediów oraz zwrócenie uwagi m.in. na takie sprawy jak umiejętność komunikowania się, prezentacja, rozmowy i praca w grupie. *„W nauczaniu coraz silniejszy nacisk kładziemy na autonomię studenta. - mówi Donald Sargent - Staramy się, aby potrafił sam ocenić jaki sposób nauki jest dla niego najlepszy i motywujący do samokształcenia”*

Organizatorzy seminariów wyrazili nadzieję, że podjęte działania nie są incydentalne, a dalsza współpraca w tym zakresie będzie kontynuowana.

(E.Ch.)

Politechnika Łódzka na Targach Intertechnology '99

Nowe rozwiązania

Targi „Intertechnology”, czyli Targi Nowych Technologii, Innowacji i Wzornictwa Przemysłowego odbyły się w Łodzi po raz drugi. Swoją ofertę zaprezentowało około 100 wystawców, w tym także z Niemiec i Austrii. Obecna była liczna delegacja z Japonii, Szwajcarii, Izraela, Czech i Węgier.

Celem targów była promocja najnowszych osiągnięć i zareklamowanie ich wśród ewentualnych producentów. W zamierzeniu organizatorów miały one także pomóc małym firmom w rozwoju oraz rozpowszechnić programy wspierające transfer technologii.

Ekspozycje obejmowały nowe rozwiązania praktycznie ze wszystkich dziedzin techniki, także medycyny, ochrony środowiska itd.

W uroczystości otwarcia wzięli udział przedstawiciele organizacji patronujących targom: przewodniczący Komitetu Badań Naukowych prof. Andrzej Wiszniewski, wiceminister gospodarki Wojciech Katner, prezydent Łodzi Tadeusz Matusiak, marszałek Sejmiku Województwa Łódzkiego Waldemar Matuszewicz oraz

Zbigniew Wrześniński prezes Agencji Techniki i Technologii.

Targom towarzyszył bogaty pro-

gram seminaryjny. Fachowcy mówili m.in. o finansowaniu innowacji i o tym jak wdrażać je w małych i średnich przedsiębiorstwach.

Odbyły się także specjalne spotkania poświęcone 5 Programowi Ramowemu Unii Europejskiej. Miejsce do obrad udostępniła Politechnika Łódzka - sale pałacyku Centrum Kształcenia Międzynarodowego.

Dla trakcji kolejowej i miejskiej

Nowa generacja wyłączników powstała w wyniku przeprowadzenia w Instytucie Aparatów Elektrycznych PŁ wieloletniego cyklu prac naukowych badawczych nad nowymi, unikatowymi w skali światowej metodami ultraszybkiego wyłączania prądów stałych.

Naukową ofertę instytutu podjęły dwie fabryki, ABB Zwar w Warszawie oraz ZAE WOLTAN w Łodzi. W 1997 r. rozpoczęto produkcję i wdrożono do eksploatacji w PKP próżniowe wyłączniki DCV.

Wyłącznik DCV3/400, laureat Złotego Medalu na Targach Wynalazczości, Badań i Nowatorstwa Przemysłowego Brussels Eureka'96 oraz pucharu Przewodniczącego KBN „Za promo-

Na zakończonych II Targach Intertechnology'99 duży sukces odnieśli wystawcy z Politechniki Łódzkiej. Najwięcej nagród zebrał „Wyłącznik hybrydowy prądu stałego DCH 0,8/400” opracowany w Instytucie Aparatów Elektrycznych, wdrożony do produkcji przez ZAE WOLTAN. Zdobył on medal Targów, Puchar Prezydenta m. Łodzi oraz Statuetkę Marszałka Województwa Łódzkiego. Nagrodzony wyłącznik opracował zespół w składzie: Marek Bartosik, Janusz Borsiak, Ryszard Lasota, Bogumił Nowak, Franciszek Wójcik i Ludwik Zieliński. Medalami wyróżniono w sumie 25 wystawców, w tym z PŁ otrzymały je także Andrzej Gołąbczak i Andrzej Koziarski z Katedry Dynamiki Maszyn za „Wytwarzanie kształtowych wirujących obciążaczy diamentowych” oraz Bogusław Więcek i Sławomir Zwolenik z Instytutu Elektroniki za „System termograficzny do zastosowań w elektronice i medycynie”. Cała oferta Politechniki Łódzkiej prezentowana na targach otrzymała puchar Przewodniczącego KBN.

Swoją nagrodę, w postaci pucharu ufundował także Rektor Politechniki Łódzkiej prof. Józef Mayer. Przypadła ona Instytutowi Technologii Eksploatacji w Radomiu za „Iglę przetykową dwukierunkowego działania do produkcji włókna”.

(E.Ch)

cję nauki polskiej na świecie”, został obecnie opracowany w zmodernizowanej wersji panelowej przystosowanej do montażu wysuwnej w pojeździe, spełniającej pod względem technologicznym najwyższe wymagania norm międzynarodowych. Jest on oferowany w światowej sieci marketingowej ABB pod nazwą DCU 3/400. Wyłącznik ten w maju br. został uznany za najlepszy wyrób dla potrzeb PKP i zdobył nagrodę główną „Złote Koło” na II Ogólnopolskiej Wystawie Firm Produkcujących dla Sektora Trakcji i Zaplecza Warsztatowego PKP.

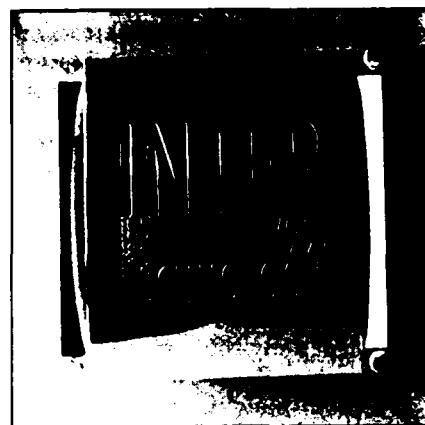
Opracowany przez Instytut Aparatów Elektrycznych wspólnie z ZAE WOLTAN i wdrażany obecnie do eksploatacji w trakcji miejskiej wyłącznik hybrydowy typu DCH, laureat Złotego Medalu, Nagrody Specjalnej Ministra Gospodarki oraz Nagrody Specjalnej PZSWiR na 47. targach Brussels Eureka'98, był eksponowany na II Międzynarodowych targach „Intertechnology'99”. Jest to najszybszy na świecie wyłącznik hybrydowy, próżniowo-tranzystorowy. Na targach tych wyłącznik DCH zdobył medal Intertechnology'99, Puchar Prezydenta Miasta Łodzi oraz Statuetkę Marszałka Województwa Łódzkiego. „Wyróżnienia te są nie tylko znaczącym potwierdzeniem uznanego już osiągnięcia naukowego i technicznego - mówi prof. Marek Bartosik, szef zespołu, który opracował wyłączniki - ale także wyrazem wysokiej oceny przyszłego znaczenia gospodarczego tego przedsięwzięcia dla Łodzi i województwa łódzkiego.”

Jak twierdzą jego konstruktorzy obydwie wyłączniki cechują się nieosiągalną dla tradycyjnych konstrukcji skutecznością ochrony przeciwzwarciowej i przeciwprzepięciowej. To sprawia, że mają nader istotny wpływ na zwiększenie niezawodności taboru kolejowego i miejskiego, a więc w konsekwencji na usprawnienie ru-

Prof. Bartosik wyjaśnia zalety wyłącznika prezentowanego na targach „Intertechnology”

chu oraz zwiększenie bezpieczeństwa i wygody pasażerów. Wyłączniki DCV i DCH zostały opracowane i wdrożone przy wsparciu finansowym KBN, jako projekty celowe.

Medal targów – jedna z nagród zdobytych przez zespół

ODSŁONIĘCIE TABLICY

W końcu czerwca na Wydziale Elektrotechniki i Elektroniki PŁ odsłonięta została tablica upamiętniająca działalność prof. Karola Przanowskiego, emerytowanego profesora elektroenergetyki, współtwórca Wydziału, zmarłego w 1997 r.

Prof. Karol Przanowski był długoletnim kierownikiem Katedry Elektroenergetyki i pierwszym dyrektorem Instytutu Elektroenergetyki. Jako dziekan Wydziału Elektrycznego oraz jako prorektor Politechniki Łódzkiej w ciągu dwóch kadencji, położył duże zasługi dla rozwoju Uczelni.

Profesor był znakomitym wykładowcą i organizatorem działalności naukowej. W środowisku elektroenergetyków cieszył się ogromnym autorytetem i zaufaniem, pełniąc liczne funkcje w rozmaitych gremiach naukowych. Był m.in. członkiem Prezydium Komitetu Elektryfikacji PAN, Przewodniczącym Komisji Systemu Elektroenergetycznego Polski, Przewodniczącym Sekcji Sieci i Systemów Elektroenergetycznych Komitetu Elektrotechniki PAN i długoletnim członkiem Rady Naukowej Instytutu Energetyki w Warszawie.

Posiadał najwyższe odznaczenia państwowe i resortowe, m.in. Krzyż Kawalerski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Uroczystego odsłonięcia tablicy dokonali: córka zmarłego Małgorzata Kuźmińska, syn Wojciech Przanowski oraz rektor PŁ prof. Józef Mayer.

Dyrektor Instytutu Elektroenergetyki PŁ, prof. Maciej Pawlik, inicjator ufundowania tablicy, przedstawił

sylwetkę i osiągnięcia Profesora Przanowskiego, podsumowując wystąpienie słowami:

„Wszystko to, co powiedziałem, stawia niewątpliwie Pana Profesora Przanowskiego w rzędzie wybitnych

Medal dla profesora Zdzisława Kembłowskiego

Prof. dr. hab. Zdzisław Kembłowski otrzymał medal Podsekcji Przepływów Wielofazowych PAN w uznaniu jego zasług i dorobku naukowego. Wręczenie medalu odbyło się 19 czerwca na uroczystej sesji inauguracyjnej pierwszą międzynarodową konferencją „Recent Development in Multiphase Flow”. Prof. Z. Kembłowski jest czwartym naukowcem, którego Kapituła Medalu postanowiła w ten sposób wyróżnić. Na złotym krążku znajduje się napis „za wybitne osiągnięcia w zakresie przepływów wielofazowych”.

autorytetów, w wąskim gronie tych, którzy swym umysłem, talentami organizacyjnymi i wytężoną pracą tworzyli historię Wydziału i Uczelni.

W sobie tylko wiadomy sposób Profesor znakomicie potrafił pogodzić rozległą erudycję i szerokie horyzonty humanistyczne z pozycją niedoścignionego eksperta w swej kochanej dyscyplinie - elektroenergetyce.

Pełen pogody ducha, był uosobieniem rzetelności i dobroci, był przyjacielem młodzieży akademickiej i młodszych kolegów, swych współpracowników.

Pozostawił w naszych sercach wieczną pamięć człowieka subtelnej inteligencji i niebywałego taktu, łagodnego usposobienia, ale i nieugiętych zasad, konsekwencji w działaniu, ale i przemyślanego umiaru.

Mówię te słowa z pełnym przekonaniem, jako człowiek, który miał zaszczyt współpracować z Profesorem w wielu dziedzinach, mogący się przeto zaliczyć do grona tych, którzy zaciągnęli u Profesora duchowy dług, daleko wykraczający poza sprawy nauki.”

Refleksjami z dawnych lat współpracy z prof. K. Przanowskim podzielił się przedstawiciel sponsorów tablicy, wiceprezes Łódzkiego Zakładu Energetycznego mgr inż. Włodzimierz Wądołowski oraz prof. Bolesław Bachman.

Syn Profesora, dr inż. W. Przanowski odczytał list z wyrazami podziękowania od Małżonki Profesora Jadwigi Przanowskiej oraz wyraził wdzięczność władzom Uczelni, Wydziału i Instytutu za uczczenie pamięci Ojca.

Od redakcji:

Z zalem informujemy, że dr inż. Wojciech Przanowski (na zdjęciu pierwszy z prawej) zmarł w sierpniu br.

Wymiana IAESTE

PRZYJECHALI

Wzorem lat ubiegłych, w bieżącym roku realizowane były w Politechnice Łódzkiej praktyki wymienne w ramach programu edukacyjnego IAESTE. W okresie czerwiec-sierpień br. uczelnia przyjęła 34 praktykantów z 16 krajów (głównie z Europy Zachodniej, a także z USA, Japonii i Cypru). Komitet Lokalny IAESTE przy PŁ zorganizował miejsca praktyk w następujących Instytutach uczelni: Architektury i Urbanistyki, Inżynierii Materiałowej i Technik Bezwiórowych, Podstaw Chemii Żywności, Obrabiarek i Technologii Budowy Maszyn, w Centrum Diagnostyki i Terapii Laserowej PŁ, Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN, a także w firmach: ABB Elta, Atlas, Common, ZETO, Mawos i biurach architektonicznych: NOW, Lipski i Wujek, Diehl Architekci.

W Instytucie Architektury i Urbanistyki, pod kierunkiem pracowników Zespołu Rysunku i Malarstwa został zorganizowany kurs rysunku dla 12 praktykantów. Przez miesiąc studenci ze Skandynawii, RFN i Hiszpanii ćwiczyli swoje umiejętności z zakresu rysunku odręcznego, grafiki i malarstwa. Kurs cieszy się bardzo dużą popularnością wśród studentów zagranicznych i z roku na rok coraz więcej chętnych pragnie w nim uczestniczyć.

Komitet Lokalny IAESTE zorganizował dla praktykantów specjalne spotkanie z rektorem prof. Józefem Mayerem i prorektorem ds. studenckich prof. Andrzejem Jopkiewiczem oraz przedstawicielami instytutów przyjmujących praktykantów.

W ramach programu turystycznego praktykanci zwiedzili Łódź i jej muzea - pobyli zwiedzali we własnym

zakresie. Ponadto odbyły się wycieczki do: Krakowa, Zakopanego, Trójmiasta, Malborka, Torunia, Kazimierza Dolnego i weekend na Mazurach.

WYJECHALI

W tegorocznej wymianie IAESTE uczestniczyło ponad 30 studentów PŁ. Wyjechali do 15 krajów, głównie Europy Zachodniej, a także do Japonii i Izraela. Praktyki odbywali w uczelniach oraz w tak znanych firmach jak: Philips, Scania, Sandvik, Alfa Laval. Najwięcej studentów wyjechało z Wydziału Mechanicznego oraz Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska.

Nasi studenci są wysoko oceniani przez zagranicznych pracodawców, uzyskują bardzo dobre referencje i niejednokrotnie otrzymują propozycje dalszej współpracy, natomiast w kraju, dzięki zdobytym doświadczeniom zawodowym i znajomości języków obcych mają ułatwiony start zawodowy.

Komitet Lokalny IAESTE przy Politechnice Łódzkiej

Dwoje praktykantów IAESTE przestało do redakcji swoje wrażenia z pobytu w Polsce

Wrażenia

PO POWROTCIE DO NIEMIEC

Swoje doświadczenia z pobytu w Polsce na praktykach IAESTE opisał Oliver Siddiq z Niemiec. Mieszka w Aachen, w punkcie styku trzech krajów: Niemiec, Holandii i Belgii. Tam studiuje budowę maszyn w Wyższej Szkole Technicznej, na kierunku turbiny gazowe i parowe. Ma 27 lat i był jednym ze starszych praktykantów IAESTE w Łodzi.

Praktykę odbywał w firmie COMMON, w której produkowane są przepływomierze dla gazu ziemnego, w tym także turbinowe. O pobycie w Łodzi napisał m.in.:

„Przed wyjazdem do Łodzi mówili mi Niemcy, którzy spotykali Polaków za granicą, że można na Polakach polegać. Gdy po przyjeździe okazało się, że moje miejsce pracy zmieniło się, byłem tym trochę zirytowany. Jak się jednak wkrótce okazało, nowe miejsce było lepiej dostosowane do moich zainteresowań. Świadczy to o dobrej opiece ze strony organizatorów, co zrobiło na mnie duże wrażenie.

Niestety język polski jest bardzo trudny, jest jeszcze bardziej skompli-

kowany niż niemiecki. Brzmi zupełnie inaczej, i z tonacją nie mogłem rozpoznać nastroju rozmówcy. Np. w pracy nigdy nie byłem pewien czy nie przerywam rozmowy w jakimś ważnym momencie.

Nie zauważyłem wielkich różnic między naszymi krajami. Ludzie są oczywiście inni, ale przecież wszyscy podlegamy tym samym światowym zmianom. Jednak czasami wygląda coś zupełnie inaczej. Widzi się np. robotnika w hali fabrycznej pracującego na dużej wysokości bez zabezpieczenia liną; zupełnie nie do pomyślenia w Niemczech. Choć ja nie dostrzegam dużych różnic, to jednak wielu Polaków myśli, że ich standard jest niższy niż zachodni. A przecież u nas Internet jest dokładnie tak samo powsólny (albo szybki) jak u was. Jako konstruktor maszyn byłem zdziwiony, że normy przemysłowe są w Polsce bardziej ostre niż w Niemczech. Nikt mi w to chyba nie uwierzy. Przecież to my jesteśmy narodem norm i normalizujemy nawet ołówki i prezerwatywy.

Duże wrażenie zrobiły na mnie stare, piękne domy odbudowane po wojnie zgodnie z dawnym stylem. Z mojego miejsca pracy na szóstym piętrze miałem dobry widok na Łódź i mogłem podziwiać jak dużo jest tutaj drzew. Nie wspomnę o wielu dobrych pubach i restauracjach...

Przewodniki turystyczne podkreślają, że Polska jest krajem otwartym, a ludzie chętni do pomocy. Opinia ta w pełni się potwierdziła.

Sześć tygodni, które spędziłem w Polsce to zbyt krótki okres, aby poznać dobrze polską mentalność. Przede wszystkim była to wspaniała okazja zobaczenia Polski i spotkania kilkudziesięciu praktykantów IAESTE z różnych krajów. W czasie wycieczek i wieczorów przy grillu poznałem trochę tradycje innych narodów. Jest to wspaniałe doświadczenie, które mogę każdemu polecić.”

PO POWROTCIE DO USA

April Nelson z Ann Arbor w stanie Michigan, napisała:

„The seven weeks I spent in Poland this summer working for the Technical University of Lodz were some of the most interesting weeks of my life. I remember when I first came here and I had no idea what to expect. I have enjoyed seeing the differences between the people and culture in Poland and in the USA. It has been fun learning many Polish words, trying Polish food, and visiting different parts of the country (Gdansk, Warszawa, Zakopane, and Krakow) on the weekends. I also gained valuable research experience working with Dr. Bogdan Wendler testing coatings on high speed steel. The time I spent here went by very quickly and I wish I could stay a little longer to experience even more of Poland. Everyone here is extremely friendly and hospitable. I am sure I will miss Lodz and I hope to come back to Poland some day in the future.”

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NA TEMAT REAKTYWNYCH PRODUKTÓW POŚREDNICH

JULIUSZ RUDZIŃSKI

W dniach 22-27 sierpnia 1999 r. w Szczyrku odbyła się konferencja „International Workshop on Reactive Intermediates”. Organizatorami byli: prof. Jerzy Gębicki i dr Andrzej Marcinek z Instytutu Techniki Radiacyjnej PŁ, prof. Thomas Bally z Uniwersytetu we Fryburgu (Szwajcaria) oraz prof. Matthew Platz z Uniwersytetu Stanowego Ohio w Columbus.

nów i nitrenów, rodniko-jonów i innych reaktywnych produktów pośrednich reakcji związków organicznych badanych różnymi metodami i w różnych warunkach - od izolacji matrycowej w temperaturach kriogenicznych po reakcje w fazie gazowej.

Tytuły wykładów można znaleźć pod adresem internetowym: <http://itr3.p.lodz.pl/iwri99/third.html>.

Dyskusja w czasie sesji plakatowej.

W spotkaniu udział wzięło ponad 90 uczestników z 10 krajów (Australia, Austria, Japonia, Niemcy, Płd. Afryka, Polska, Rosja, Szwajcaria, USA, Wielka Brytania). Wygłoszono 30 wykładów, a w czasie sesji plakatowej prezentowano 53 komunikaty.

Reaktywne produkty pośrednie to nietrwałe indywidua chemiczne o krótkich (ale znacząco dłuższych od okresu drgania cząsteczkowego) czasach życia. Wzbudzają one zainteresowanie chemików ze względu na różnorodność niezwyklej struktur i reakcji chemicznych i biologicznych jakim ulegają. Duża reaktywność wymaga specjalnych szybkich metod obserwacji w czasach rzędu pikosekund i nanosekund oraz stosowania niskich temperatur – często kilku K.

Przedmiotem zainteresowania były: struktura i reaktywność karbe-

Dzięki udziałowi czołowych specjalistów uzyskano aktualny przegląd osiągnięć w tej dynamicznie rozwijającej się dziedzinie fizycznej chemii organicznej.

Organizatorzy starannie zadbali również o część rekreacyjną zapewniając możliwość zwiedzenia pałacu w Pszczynie i malowniczego Beskidu Śląskiego. Konferencję zakończył uroczysty obiad, którego znakomita oprawa na długo pozostanie w pamięci uczestników.

Warto wspomnieć, że liczny udział młodzieży był możliwy dzięki środkom uzyskanym od sponsorów: Swiss Science Foundation, Komitet Badań Naukowych, Polsko-Amerykańska Fundacja im. Marii Skłodowskiej-Curie, Politechnika Łódzka i Państwowa Agencja Atomistyki.

Ubezpieczenia

Dla każdego pracownika

W pierwszych dniach października Canada Brokers wspólnie z Komisją Pracowniczą ds. Ubezpieczenia Grupowego i Pracowniczych Programów Emerytalnych w Politechnice Łódzkiej ocenił firmy ubezpieczeniowe, które przedstawiają najlepsze propozycje ubezpieczenia grupowego (III filar) dla pracowników naszej Uczelni.

Towarzystwa Ubezpieczeń przygotowały swoje oferty dostosowując je do potrzeb pracowników PŁ na podstawie przeprowadzonej w czasie wakacji ankiety. Każdy pracownik mógł wypowiedzieć się w sprawie formy ubezpieczenia zgodnej z jego potrzebami i możliwościami poprzez określenie sumy i zakresu ubezpieczenia w części ochronnej oraz wysokości funduszu w części inwestycyjnej.

Na 3000 rozesyłanych ankiet odpowiedziało ponad 1000 osób. Jest to generalnie dobry wynik, a uwzględniając fakt, że był to okres urlopu można powiedzieć, że bardzo dobry. Ponad 700 osób wybrało formę ubezpieczenia z funduszem inwestycyjnym, natomiast około 300 osób satysfakcjonuje jedynie ochronna forma ubezpieczenia.

Już prawie rok upłynął od czasu wprowadzenia reformy systemu emerytalnego w Polsce i nasza świadomość ubezpieczeniowa - oszczędnościowa jest znacznie większa. Wiemy w jakim celu się ubezpieczamy, jak, gdzie i za ile. Okazuje się, że obecnie również możemy mieć wpływ na ubezpieczenie grupowe w swoim zakładzie pracy.

Z przyjemnością możemy podsumować roczny okres współpracy z Państwem w zakresie wyboru najkorzystniejszej formy ubezpieczenia na życie dla pracowników PŁ. Tak długi czas przygotowań nie jest bezowocny. Oprócz konstrukcji nowoczesnego typu ubezpieczenia z funduszem inwestycyjnym są również możliwe nowe i bardzo korzystne formy dotychczasowego ubezpieczenia pracowniczego.

W najbliższym miesiącu przedstawione zostaną Państwu najlepsze oferty firm ubezpieczeniowych. Każdy pracownik będzie mógł wybrać formę ubezpieczenia na życie zgodnie z jego potrzebami i możliwościami. Które to będą firmy dowiemy się już wkrótce.

**MAŁGORZATA TRZNADEL
I JACEK MITERA
CANADA BROKERS**

Materiały i technologie materiałowe

Po raz drugi odbyło się w Politechnice Łódzkiej w dniach 21-22.09.99 r. seminarium naukowe "Materiały i technologie materiałowe, perspektywy i technologia materiałowe, perspektywy postępu". Stanowiło ono okazję do podsumowania wyników projektów badawczych przyjętych do wykonania przez Sekcję TO8 E KBN, w okresie konkursów XII-XVII. W jego organizacji oprócz Instytutu Polimerów uczestniczyły następujące instytucje: Komitet Nauki o Materiałach PAN, Sekcja Materiałów Polimerowych i Włókiennictwa, KBN, Zespół TO8 Inżynierii Materiałowej i Technologii Materiałowych, Ministerstwo Gospodarki - Departament JBR i Współpracy Naukowej.

W seminarium wzięło udział 76 osób, m.in. prof. Adolf Maciejny czł. koresp. PAN, przewodniczący Zespołu TO 8 KBN oraz Alain Vidal, dyrektor ds. naukowych Institut de Chimie des Surfaces et Interfaces w Miluzie we Francji. Obecny był także mgr inż. Stanisław Soja, z-ca dyrektora Departamentu JBR i Współpracy Naukowej Ministerstwa Gospodarki. Reprezentowane były zarówno placówki naukowe PAN jak i wyższych uczelni oraz instytuty i zakłady przemysłowe.

Wygłoszono referaty na temat materiałów kompozytowych, włókiennictwa, recyklingu zużytych wyrobów gumowych. Zaprezentowano kilka

posterów. Referat wprowadzający „Nauka o materiałach” wygłosił prof. A. Maciejny. Podobny charakter miał referat A. Nowakowskiego (KBN), J. Szoslanda i L. Ślusarskiego „Postęp w zakresie materiałów polimerowych a tematyka projektów badawczych KBN”.

Seminarium było bardzo dobrze ocenione przez uczestników. Podkreślano niedostatek tego rodzaju spotkań, które umożliwiłyby zapoznanie środowisk naukowych z tematyką i wynikami prac wykonywanych w postaci projektów badawczych finansowanych przez KBN. Okazało się, że niektóre rozwijane intensywnie na świecie kierunki badań nie znajdują odbicia w liczbie zgłoszonych wniosków i przyjętych do realizacji projektów badawczych. dotyczy to m.in. polimerowych materiałów kompozytowych i biodegradowalnych oraz recyklingu materiałów polimerowych i kompozytów. W wielu wystąpieniach podkreślano potrzebę opracowania strategii rozwoju nauki o materiałach i inżynierii materiałów polimerowych w Polsce.

Wyrazem uznania dla pozycji łódzkiego środowiska naukowego w zakresie materiałów polimerowych jest propozycja zorganizowania w Politechnice Łódzkiej konferencji międzynarodowej EUROFILLERS'2001.

Kompatybilność elektromagnetyczna

Niezwykle aktualna problematyka była omawiana na I krajowym sympozjum „Kompatybilność elektromagnetyczna w elektrotechnice i elektronice EMC'99” zorganizowanym przez Katedrę Elektrotechniki Ogólnej i Przetwórczości PŁ w Dobieszewie. Patronat nad imprezą objął przewodniczący KBN prof. A. Wiszniewski.

Obowiązująca w Unii Europejskiej Dyrektywa 89/336 mówi o tym, że producentom nie wolno wprowadzać na rynek oraz instalować szeroko rozumianego sprzętu elektrotechnicznego, a także np. tak wszechobecných dzisiaj zabawek zasilanych elektrycznie, jeśli nie spełniają one określonych wymagań związanych z zakłóceniami innych urządzeń. Spełnienie tych wymagań potwierdzone jest znakiem CE. *„Zbliżające się wejście Polski do Unii zmusi polski przemysł elektrotechniczny i elektroniczny do podporządkowania się tym wymaganiom.”* mówi prof. Andrzej Koszmider, przewodniczący Komitetu Naukowego. *„W przeciwnym wypadku na półkach sklepowych mogą się znaleźć produkty wyłącznie importowane z Unii.”*

Obrady trwały dwa dni 7-8.10. Udział w sympozjum wzięło kilkudziesięciu specjalistów zajmujących się omawianą problematyką oraz przedstawiciele przemysłu - znanych firm, które zainteresowane są jak najszybszym uzyskaniem znaku CE.

(E.Ch.)

SYMKOM '99

Nie tylko sprężarki

Instytut Maszyn Przepływowych zorganizował na początku października, cykliczną, międzynarodową konferencję SYMKOM, skupiającą specjalistów z zakresu: pomp, turbin i sprężarek. Było to piąte z kolei spotkanie. Początkowe konferencje dotyczyły problematyki sprężarek, stąd nazwa SYMpozjum KOMpresorów. Wzrost zainteresowania konferencją, która nabrała wymiaru europejskiego spowodował rozszerzenie tematyki na zagadnienia metod obliczeń, badań eksperymentalnych oraz weryfikacji eksploatacyjnej u użytkowników ogółu maszyn przepływowych.

Turbiny, sprężarki i pompy są maszynami przetwarzającymi jeden rodzaj energii w drugi. Stanowią one np. podstawowe wyposażenie każdej elektrowni, w której ciepło otrzymywane przy spalaniu paliwa przetwarzane jest w energię elektryczną. Sprawność przetwarzania energii ma tu podstawowe znaczenie. Podniesienie jej nawet o ułamek procenta może spowodować znaczne oszczędności paliwa (np. węgla) i zmniejszenie ilości emitowanych do atmosfery spalin. Dlatego konstruktorzy maszyn przepływowych czynią stałe wysiłki ich doskonalenia.

Konferencja SYMKOM, w której wzięło udział 120 uczestników z Polski, Austrii, Belgii, Francji, Niemiec, Republiki Czeskiej, Rosji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii i USA jest szerokim forum wymiany doświadczeń w zakresie maszyn przepływowych, co przejawia się zgłoszeniem 95 referatów opublikowanych w języku angielskim w wydawnictwach PŁ „Ciepłne Maszyny Przepływowe - Turbomachiny”.

Instytut Maszyn Przepływowych PŁ jest jednym z najsilniejszych w Polsce ośrodków naukowych w tej dziedzinie. Dysponuje on doskonale wyposażonym laboratorium maszyn energetycznych oraz doświadczoną kadrą, współpracującą z ośrodkami zagranicznymi, szczególnie we Francji i Niemczech.

Z historii uczelni

W końcu lat czterdziestych oficjalna propaganda rozpoczęła kreowanie nowego obrazu robotnika. Jednym z elementów tej akcji były robotnicze wynalazki i racjonalizatorskie ulepszenia, które mieli wspierać i rozwijać naukowcy i technicy. Zaczęły powstawać w Polsce kluby racjonalizatorów.

Jak to z racjonalizatorami było...

CZESŁAW ŻYLIŃSKI

Ogólnopolska narada racjonalizatorów i naukowców, której celem było rozszerzenie i rozpowszechnienie ruchu wynalazców i racjonalizatorów odbyła się 19 listopada 1949 roku w Politechnice Łódzkiej. Nadała jej duży rozgłos. Uczestniczyło w niej 500 osób, a przewodniczył jej prezydent Łodzi Marian Minor.

Referat „Zagadnienia racjonalizacji ze stanowiska nauki” wygłosił rektor PŁ prof. Osman Achmatowicz. O ruchu racjonalizatorskim i roli prasy mówił redaktor naczelny „Głosu Robotniczego” Wiktor Lemiesz. W dyskusji głos zabierali robotnicy, naukowcy, technicy, działacze. Myślą przewodnią była troska o szybki rozwój polskiego przemysłu. Wszyscy wszystkim deklarowali pomoc.

Rektor Achmatowicz zgłosił sześć propozycji i zobowiązań ze strony PŁ.

Uczelnia wyraziła gotowość do:

1. służenia klubom racjonalizatorskim wiedzą i doświadczeniem profesorów, adiunktów i asystentów,
2. służenia laboratoriami, księgozbiorami i znajomością języków obcych,
3. przyjmowania do opracowywania pomysłów racjonalizatorskich (najlepsze pomysły miały być tematami prac dyplomowych),
4. wygłaszania w fabrykach odczytów i pogadanek,
5. informowania klubów o nowych zagranicznych pomysłach racjonalizatorskich,
6. przetłumaczenia broszur radzieckich „*Techminimum*”.

Zebrani uchwalili rezolucję, która w „Głosie Robotniczym” ukazała się pod tytułem „*Pomożemy robotnikom racjonalizatorom i wynalazcom*

budować nową technikę w Polsce.” Zapowiada on wsparcie przez wyższe uczelnie, dbanie przy pomocy związków zawodowych o szybsze wypłacanie premii, wielką akcją wydawniczą popularyzującą osiągnięcia polskie i radzieckie - czyli wszystko „*dla przyspieszenia budowy socjalizmu w Polsce*”. Gazeta opublikowała sporo materiałów z narady. Referat prof. Achmatowicza ukazał się pod następującymi tytułami: „*Nauka w służbie postępu. Politechnika Łódzka otwiera swe wrota przed robotnikami. Najszersza i najcisłejsza współpraca z ruchem racjonalizatorskim.*”

W połowie stycznia 1950 roku odbyła się w Politechnice Łódzkiej pierwsza robocza narada racjonalizatorów i przewodniczących klubów racjonalizatorskich przy łódzkich fabrykach z profesorami i asystentami uczelni. Powołano do życia stałą poradnię dla racjonalizatorów w PŁ, która miała pełnić dyżury dwa razy w tygodniu. Zapowiedziano wizyty profesorów w fabrykach.

Senat PŁ powołał Komisję Współpracy z Racjonalizatorami. Przewodniczącymi tej komisji byli profesorowie: Bolesław Konorski (1950-51), Jan Werner (1951-52) i Michał Skarbiński (1952-54). W 1954 roku powołano Komisję Współpracy z Przemysłem i Racjonalizatorami. Jej przewodniczącym został rektor prof. Mieczysław Klimek, a jego zastępcą prof. Michał Skarbiński. Na wydziałach PŁ powstały odpowiednie podkomisje. Po raz ostatni komisja odnotowana jest w Składzie Osobowym PŁ w roku akademickim 1956/57, co oznacza, że zakończyła działalność po wydarzeniach Października 1956 roku.

Wiele mówi się ostatnio o zapewnianiu jakości. Jak się okazuje myślał już o tym także rządzący imperium rosyjskim Car Piotr I Wielki. Zaproponowane przez niego procedury, trzeba przyznać, są dosyć restrykcyjne. Z drugiej strony ostatni fragment ukazu świadczy o dużej trosce o właściwe warunki pracy osób, na których kontrola jakości spoczywa. Sądząc po sukcesach militarnych Cara jego troska o jakość muszkietów była skuteczna. On pobił Szwedów - my przegraliśmy z nimi mecz eliminacyjny w piłce nożnej.

Ukaz w sprawie jakości

Właściciela Tulskiej Fabryki Broni, Kornię Białogłazowa, bić batem i zesłać na roboty do Monastyru, ponieważ podlec ośmielił się dostarczyć Wojsku Roskiemu muszkiety kiepskiej jakości.

Starszego nadzorcę wojskowego, Froła Fuksa, bić batem i zesłać do Azowa za stawianie pieczęci na złą broń. Nakazuję kancelarii zbrojeniowej w Petersburgu delegować przedstawiciela do Tuły, by dzień i noc pilnował jakości broni.

Niech nadzorczy wojskowi i ich pomocnicy pilnie baczą, jak kontrola pieczęci stawia. Jeśli będą mieć wątpliwości, sami niech sprawdzają przez przegląd i strzelanie z dwóch muszkietów co miesiąc. Strzelać mają dopóki nie zepsują.

Jeśli pomimo to wojsko dostanie złą broń, psującą się podczas bitwy, nie oszczędzając bić batami:

- właścicielowi fabryki 25 batów i karę pieniężną, po jednym czerwieńcu od każdej sztuki,
 - starszego kontrolera wojskowego bić do nieprzytomności,
 - starszego nadzorcę przenieść do podoficerów,
 - nadzorcę uczynić pisarzem, a jego pomocnika pozbawić niedzielnej porcji wódki na okres jednego roku.
- Nowemu właścicielowi Fabryki Broni, Demidowi, nakazuję urządzić nadzorcóm i ich pomocnikom, pomieszczenia nie gorsze niż jemu samemu. Jeśli będą gorsze - niech Demidow się nie obraża - każe obciąć mu głowę.

Piotr I Wielki, Car Wszechrusi
Piotrogród, 1723 r.

Ministrowie edukacji państw europejskich podpisali w Bolonii tekst wspólnej deklaracji

Deklaracja Bolońska

Cytowany poniżej dokument został podpisany w Bolonii przez 30 ministrów edukacji lub ich przedstawicieli. Jest on kontynuacją deklaracji podpisanej rok wcześniej (25.05.98) w Sorbonie przez ministrów edukacji Francji, Włoch, Niemiec i Wielkiej Brytanii.

Dokument mówi o roli jaką ma do spełnienia europejskie szkolnictwo wyższe w nadchodzącym nowym wieku. Jako najważniejsze wymienia się zbudowanie spójnego europejskiego systemu kształcenia, ułatwiającego swobodę w wymianie międzynarodowej i zdobywaniu miejsc pracy także poza krajem ojczystym. W tym celu należy m.in. promować elastyczny system studiów oparty na dwóch poziomach - unedrgraduate i graduate, wprowadzanie systemu transferu punktów ECTS, promocję wymiany międzynarodowej oraz rozwój i współpracę w zakresie zapewniania jakości kształcenia.

Ze strony polskiej podpis pod dokumentem złożył prof. Wilibald Winkler

„The European Higher Education Area”

Joint declaration
of the European Ministers
of Education
Convened in Bologna
on the 19th of June 1999

The European process, thanks to the extraordinary achievements of

the last few years, has become an increasingly concrete and relevant reality for the Union and its citizens. Enlargement prospects together with deepening relations with other European countries, provide even wider dimensions to that reality. Meanwhile, we are witnessing a growing awareness in large parts of the political and academic world and in public opinion of the need to establish a more complete and far-reaching Europe, in particular building upon and strengthening its intellectual, cultural, social and scientific and technological dimensions.

A Europe of Knowledge is now widely recognised as an irreplaceable factor for social and human growth and as an indispensable component to consolidate and enrich the European citizenship, capable of giving its citizens the necessary competencies to face the challenges of the new millennium, together with an awareness of shared values and belonging to a common social and cultural space.

The importance of education and educational co-operation in the development and strengthening of stable, peaceful and democratic societies is universally acknowledged as paramount, the more so in view of the situation in South East Europe.

The Sorbonne Declaration of 25th of May 1998, which was underpinned by these considerations, stressed the Universities' central role in developing European cultural dimensions. It emphasised the creation of European area of higher education as a key way to promote the citizens' mobility and employability and the Continent's overall development.

Several European countries have accepted the invitation to commit themselves to achieving the objectives set out in the declaration, by signing it or expressing their agreement in principle. The direction taken by several higher education reforms launched in the meantime in Europe has proved many Governments' determination to act.

European higher education institutions, for their part, have accepted

the challenge and taken up a main role in constructing the European area of higher education, also in the wake of the fundamental principles laid down in the Bologna Magna Charta Universitatum of 1988. This is of the highest importance, given that Universities' independence and autonomy ensure that higher education and research systems continuously adapt to changing needs, society's demands and advances in scientific knowledge.

The course has been set in the right direction and with meaningful purpose. The achievement of greater compatibility and comparability of the systems of higher education nevertheless requires continual momentum in order to be fully accomplished. We need to support it through promoting concrete measures to achieve tangible forward steps. The 18th June meeting saw participation by authoritative experts and scholars from all our countries and provides us with very useful suggestions on the initiatives to be taken.

We must in particular look at the objective of increasing the international competitiveness of the European systems of higher education. The vitality and efficiency of any civilisation can be measured by the appeal that its culture has for other countries. We need to ensure that the European higher education system acquires a world-wide degree of attraction equal to our extraordinary cultural and scientific traditions.

While affirming our support to the general principles laid down in the Sorbonne declaration, we engage in co-ordinating our policies to reach in the short term, and in any case within the first decade of the first millennium, the following objectives, which we consider to be of primary relevance in order to establish the European area of higher education and to promote the European system of higher education world-wide:

Adoption of a system of easily readable and comparable degrees, also through the implementation of the Diploma Supplement, in order to promote European citizens' employability and the international competitiveness of the European higher education system.

Adoption of a system essentially based on two main cycles, undergraduate and graduate. Access to the second cycle shall require successful completion of first cycle studies, lasting a minimum of three

years. The degree awarded after the first cycle shall also be relevant to the European labour market as an appropriate level of qualification. The second cycle should lead to the master and/or doctorate degree as in many European countries.

Establishment of the system of credits – such as ECTS system – as a proper means of promoting the most widespread student mobility. Credits could also be acquired in non-higher education contexts, including lifelong learning, provided they are recognised by receiving Universities concerned.

Promotion of mobility by overcoming obstacles to the effective exercise of free movement with particular attention to:

for students, access to study and training opportunities and to related services

for teachers, researches and administrative staff, recognition and valorisation of periods spent in European contest researching, teaching and training, without prejudicing their statutory rights.

Promotion of European co-operation in quality assurance with a view to develop comparable criteria and methodologies

Promotion of the necessary European dimensions in higher education, particularly with regards to curricular development, inter-institutional co-operation, mobility schemes and integrated programmes of study, training and research.

We hereby undertake to attain these objectives – within the framework of our institutional competencies and taking full respect of the diversity of cultures, languages, national education systems and of University autonomy – to consolidate the European area of higher education. To that end, we will pursue the ways of intergovernmental co-operation, together with those of non governmental European organisations with competence on higher education. We expect Universities to again respond promptly and positively and to contribute actively to the success of our endeavour.

Convinced that the establishment of the European area of higher education requires constant support, supervision and adaptation to the continuously evolving needs, we decide to meet again within two years in order to assess the progress achieved and the new steps to be taken.

Zaproszenie do składania wniosków

Biuro Współpracy Europejskiej FNP we współpracy z Komitetem Badań Naukowych zaprasza jednostki badawcze oraz zespoły naukowców do składania wniosków dotyczących utworzenia Centrów Doskonałości w dziedzinach i o programach mogących korzystnie wpłynąć na gospodarkę lub jakość życia w Polsce. Oczekuje się aktywnego udziału instytucji przemysłowych / handlowych / usługowych zamierzających korzystać z osiągniętych rezultatów badań.

PREFEROWANE BĘDĄ PROGRAMY Z NASTĘPUJĄCYCH DZIEDZIN:

- nowe technologie,
- materiały i wyroby,
- biologia molekularna i biotechnologia,
- medycyna i ochrona zdrowia,
- ochrona środowiska,
- transport,
- bezpieczeństwo kraju i obywateli.

Centrum Doskonałości (CD) to zespół działających w sieci naukowców zajmujących się tym samym ściśle określonym zagadnieniem, korzystający z zasobów różnych jednostek badawczych i ściśle współpracujący z przemysłem lub innymi użytkownikami rezultatów badań. W skład Centrum Doskonałości muszą wchodzić co najmniej dwie jednostki badawcze oraz jedna instytucja - użytkownik badań. Jedną z jednostek badawczych pełni rolę Instytucji Wiodącej. Wielkość zespołu oraz dostępną wyposażenie muszą być wystarczające do wykonania zaplanowanych prac.

Program badań musi mieć dobrze określony cel badawczy i obejmować zarówno badania podstawowe jak ich praktyczne zastosowania. Program ten powinien stwarzać możliwość opracowania istotnych innowacji w oparciu o najnowsze odkrycia naukowe. Aktywna działalność edukacyjna (na przykład włączenie doktorantów do zespołu badawczego) będzie stanowił dodatkowy atut.

Nominacja na Centrum Doskonałości będzie przyznana 3-5 pilotażowym centróm na okres trzech lat, 2000 - 2002. W ciągu pierwszego roku Centra Doskonałości będą finansowane ze środków programu PHARE SCI-TECH II. Pod koniec pierwszego roku dokonana zostanie ocena postępu prac oraz ogłoszony konkurs na kontynuację finansowania przez KBN.

Środki finansowe przyznane Centrum Doskonałości mogą być wykorzystane na badania oraz pomoc administracyjną. Łączny, przeznaczony na ten cel fundusz w wysokości 200 000 EURO zostanie podzielony pomiędzy 3-5 pilotażowych Centrów Doskonałości, które otrzymają ok. 50.000 EURO każde. Oczekuje się, że finansowanie otrzymywane przez grupy badawcze ze strony ich jednostek macierzystych pozostanie na dotychczasowym poziomie. Zachęca się CD do zabiegania o inne źródła finansowania ich programu badawczego.

Termin składania wniosków mija 29 października 1999 roku.

Szczegóły na stronie
<http://www.kbn.gov.pl/wnioski/>

DR TADEUSZ ZALESKI,
RZECZNIK PRASOWY KBN

Fitness

W warszawskiej Akademii Ruchu. Tańca i Mody "Artim" odbyły się 2.10.99 r. eliminacje Miss Fitness Polski 99 oraz konkursy Fitness Woman i Fitness Man.

Do konkursu przystąpili: Karolina Klarman studentka III roku Wydziału Organizacji i Zarządzania i Przemysław Grzybowski student III roku Wydziału Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej. Po wstępnych eliminacjach oboje zakwalifikowali się do ścisłej czołówki i będą reprezentować Łódź w finałach, które odbędą się 30.10.99 r. w Warszawie w Teatrze na Woli.

Studentci są podopiecznymi trenera sekcji aerobiku sportowego mgr Sławomiry Bergman.

KOLUMNY SPORTOWE REDAGUJE GABRIEL KABZA

Srebro Michała

W lipcu w Geteborgu odbyły się Młodzieżowe Mistrzostwa Europy

46,78 s. Przegrał z Haczkim - wice-mistrzem świata w sztafecie 4x400 m z Sewilii.

Brawo Michał!

Trzeci z prawej M. Węglarski z kolegami ze sztafety 4x400 z Geteborga

w lekkoatletyce. Startowali zawodnicy do 23 lat. Duży sukces w tej imprezie odniósł student I roku Wydziału Mechanicznego Michał Węglarski, zdobywając srebrny medal w sztafecie 4x400 m. Indywidualnie w biegu na 400 m dotarł do półfinałów osiągając rekord życiowy 46,69 s.

Nasz zawodnik startował również w Mistrzostwach Polski Młodzieżowców, na których wywalczył także srebrny medal na 400 m, z czasem

Rekreacja

KU AZS informuje, że posiada wolne miejsca dla chętnych, którzy lubią pływać. Basen „Olimpii” zaprasza w poniedziałki 18³⁰-19¹⁵ i piątki 16³⁰-17¹⁵. Informacje - KU AZS tel. 28-23.

Dla studentów zajęcia rekreacyjne prowadzone są w sali SWFiS. Ćwiczenia siłowe pod kierunkiem mgr. S. Oliasia odbywają się w środy 18⁰⁰-19³⁰, gry zespołowe pod okiem mgr. M. Tomczaka prowadzone są w piątki 18⁰⁰-20¹⁵.

Rusza liga kosza

Meczem we Wrocławiu rozegranym z AZS-AWF 16 października, zawodnicy sekcji koszykówki męskiej Klub Uczelniany AZS PŁ inaugurują rozgrywki w akademickiej lidze koszykówki. W następnej kolejce podejmą AZS-Toruń.

W rozgrywkach poza wymienionymi udział biorą: Politechnika Częstochowska, AWF Gdańsk, Politechnika Warszawska, Akademia Rolnicza z Lublina, Politechnika Koszalińska, Politechnika Poznańska i Uniwersytet Jagielloński z Krakowa.

Liczymy na dobre występy podopiecznych trenera A. Stawowskiego. Zapraszamy kibiców na halę ŁKS al. Unii 2.

Terminarz rozgrywek jest dostępny w SWFiS PŁ.

AZS zaprasza

chętnych studentów I roku do kontynuowania zainteresowań sportowych na zajęciach treningowych do następujących sekcji sportowych:

- **Badminton:** wtorek, czwartek, godz. 20⁰⁰ - sala SWFiS
- **Lekkoatletyka:** wtorek, czwartek, godz. 18⁰⁰ - sala SWFiS
- **Judo:** wtorek, czwartek, godz. 1800 - sala II SWFiS
- **Aerobik:** poniedziałek, środa, godz. 18⁰⁰ - sala II SWFiS
- **Tenis stołowy:** poniedziałek, środa, godz. 19³⁰ - sala SWFiS
- **Kulturystyka:** poniedziałek, piątek, godz. 18⁰⁰ - sala SWFiS
- **Pływanie:** poniedziałek godz. 18³⁰, piątek godz. 16³⁰ basen „Olimpia”
- **Koszykówka pań:** poniedziałek godz. 18⁰⁰ - sala SWFiS, środa godz. 18⁰⁰ sala Chem. Spoż.
- **Koszykówka panów:** wtorek, czwartek, godz. 19³⁰ sala XXXIII LO
- **Piłka siatkowa pań:** wtorek, czwartek, godz. 17³⁰ - sala. Chem. Spoż.
- **Piłka siatkowa panów:** poniedziałek, środa, godz. 19³⁰ - sala Chem. Spoż.
- **Piłka ręczna panów:** wtorek, czwartek, godz. 18³⁰ - sala SWFiS
- **Piłka nożna:** poniedziałek godz. 19³⁰, środa godz. 18⁰⁰, sala SWFiS
- **Taekwon-do:** poniedziałek, środa, godz. 18⁰⁰ - sala II SWFiS
- **Ju Jitsu:** wtorek, czwartek, godz. 19³⁰ - sala II SWFiS

Wszystkie zajęcia trwają półtorej godziny.

Ponadto można rozwijać swoje umiejętności we wspinaczkę skalną, bilardzie, brydżu, nartach, tenisie ziemnym, unihocu. Informacji udziela KU AZS, Al. Politechniki 3a.

Życie Uczelni - Biuletyn Informacyjny Politechniki Łódzkiej.

Wydawca: Politechnika Łódzka, ISSN 1425-4344, Nr 58 (6/99) - październik 1999 r.

Adres redakcji: 90-924 Łódź, ul. ks. J. Skorupki 6/8 pok. 5, tel. (042) 631 20 09, fax (042) 636 85 22

e-mail: ewachoj@ck-sg.p.lodz.pl

Redaktor: dr Ewa Chojnacka, współpraca: dr Hanna Morawska. Zdjęcia: mgr Jan Szabela, Jacek Szabela, archiwum

Oprac. graf., łamanie i druk: Print Extra Drukarnia, 91-408 Łódź, ul. Pomorska 40, tel./fax (042) 630 34 45, tel. (042) 630 48 44

Zaćmienie

Nic takiego się nie stało
Nikt nie zyskał
Nikt nie stracił
Przemijanie...
Tylko...
Dusza opuściła ciało
Księżyc całe słońce zaćmił.